

Skrundas pagasta **Puriņu ģimene** par poti pret kovidu: „Katram pašam svaru kausos jāieliek sava dzīvība un veselība.” ➔ 5. lpp.

„Rakstīšana ir maģija,” saka romāna *Lāde vaļā* autore **Gunita Lagzdiņa**, agrāk *Kursas Laika* žurnāliste. ➔ 10. lpp.

„Gribam, lai volejbols te paliek.” Kuldīgas vīriešu un sporta skolas audzēkņu volejbola komanda startē *Optibet* Latvijas čempionātā.

➔ 12. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
1,20 eiro

Nr. 92
(11 725)

Piektdiena, 2021. gada 26. novembris

Dāvana pasniegta

Šonedēļ Kuldīgā atklāts rotaļu laukums 1905. gada parkā. Vecpilsētā tas ir vienīgais, un to bērniem dāvinājis kokapstrādes uzņēmums **Stiga RM**, ieguldot teju 54 tūkstošus eiro.

Stigas RM vadītājs Andris Ramoliņš un domes priekšsēde Inga Bērziņa iemēģina bērniem domātās rotaļlaukuma atrakcijas 1905. gada parkā Kuldīgā. Jautrībā noskatās *Jūrmalas mežaparku* pārstāvis Mārtiņš Čuda.

Laukumā ir septiņi rotaļu rīki, tostarp vairākas šūpoles, slīdkalniņš, mājiņas, *zirnekļu tīkls*, zirdziņš ar atsperi. Ir arī velosipēdu statīvi, soliņi, atkritumu urnas, ierīkots celiņš. Galveno darbu paveikusi SIA *Jūrmalas mežaparki*, apkārtni labiekārtojusi SIA *Korp*, par būvuzraudzību atbild *FM grupa*.

Atklāšanā piedalījās *Stigas RM* valdes loceklis Andris Ramoliņš, domes priekšsēde Inga Bērziņa un *Jūrmalas mežaparku* attīstības vadītājs Mārtiņš Čuda. „Par rezultātu

esmu gandarīts,” sacīja A. Ramoliņš. „Kopā ar *Jūrmalas mežaparkiem* varējām laukumu veidot uz gumijas seguma, kas ir tīrāks un bērnu videi drošāks.” Ideja par laukumu radusies, aprunājoties ar darba kolektīvu – tajā strādā daudz jaunu cilvēku, kuriem ir mazi bērni. „Arī mana meita jau paspējusi to iemēģināt, un bērniem interese ir liela – lai tiktu uz kādu atrakciju, pat nācies stāvēt rindā.”

M. Čuda skaidro: „Esam ģimenes uzņēmums no *Jūrmalas*. Kuldīgai izstrādājām vairākus priekšlikumus, ko

saskaņojām ar pašvaldību. Bija diskusijas, ko mainīt, likt klāt. Ierīces izveidotas pēc klienta vēlmēm, laukumam izmantots speciāls krāsu tonis saskaņā ar Kuldīgas dizaina kodu.” Domes priekšsēde I. Bērziņa šo vietu apmeklējusi kopā ar mazbērniem un novērojusi, ka tas ir ģimeņu iecienīts: „Iedzīvotāji mums jau sen prasīja, ka rotaļlaukumu vajag arī vecpilsētā.”

Amandas Gustovskas teksts un foto

Rīt – pēc potes Kuldīgā

Sestdien, 27. novembrī, no 10.00 līdz 17.00 Kuldīgas vieglatlētikas manēžā (Dzirnavu ielā 13) būs izbraukuma vakcinācija.

Tiks potēts ar ražotāju *Moderna* un *Johnson&Johnson* vakcīnu, bet jauniešiem līdz 25 gadiem tiks piedāvāta *Pfizer* vakcīna. Līdzīgi jāņem personas dokumenti.

Kuldīdzniece **Sanita Miltoviča** tver mirkļus un krāsas, pasauli izzinot caur fotokameras aci.

➔ 8. lpp.

Kā rosināt kļūt par audžuģimeni? Informatīvā kampaņa *Es gribu savās mājās*.

➔ 2. lpp.

Otrdien, 30. novembrī:

- Palaiž nēģus.
- Kas jauns Kurmālē?
- Kā šķirot atkritumus.
- Kultūras pielikums 3K.
- Konkursi brīviem brīžiem.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Dzīves jēga –
nodoties tam,
kas piepilda

Amanda Gustovska

Nesen izlasīju Džona Strelecka romānu *Kafejnīca „Kāpēc”*. Tas stāsta par dzīvē apmaldījušos cilvēku, kurš ieslīdzis rutīnā un strādā, ne savu interešu vai izaugsmes vadīts, bet gan tāpēc, lai nopelnītu iztiku un nomaksātu visus rēķinus. Ar laiku viņš saprot, ka, savu laiku aizvadot šādi, zūd prieks dzīvot un vēlme ko sasniegt. Paņēmis nedēļu atvaļinājuma, lai atgūtu spēkus un saprastu, kā dzīvot tālāk, viņš brauc pa lielceļu nezināmā virzienā, līdz nonāk pie kafejnīcas ceļa malā. Tur ēdienkartē ierakstīti trīs svarīgākie dzīves jautājumi: „Kāpēc tu esi šeit? Vai tev ir bail no nāves? Vai jūti piepildījumu?” Viņš nesaprot, ko tie nozīmē, taču tie pavisam noteikti liek aizdomāties par savas dzīves jēgu.

Lasot šo grāmatu, aizdomājos arī es, cik daudz pazīstu tādus cilvēkus, kuri dzīvo tikai tādēļ, lai nopelnītu naudu un spētu izdzīvot. Redzu, ka viņiem tiešām zudis dzīvesprieks un laiks darīt to, kas tiešām patīk un piepilda. Grāmata mudina domāt, ka, atrodot atbildi uz šiem trim jautājumiem, vari atkal sevi atrast un piepildīt, jo dzīves jēga mums katram ir attīstīt savus talantus, darīt to, kas sagādā prieku. Ja tiešām darīsim to, kas patīk, varbūt sākumā nopelnīt būs grūti, tomēr cilvēku dabā ir tāda īpašība – bez jebkādas motivācijas palīdzēt tam, kam acis un sirds deg par to, kas viņam tiešām patīk.

„Kafejnīcas ēdienkartē rakstīti trīs svarīgākie dzīves jautājumi: „Kāpēc tu esi šeit? Vai tev ir bail no nāves? Vai jūti piepildījumu?””

Aizdomājos, cik daudz reižu bijis tā, ka draugi vai paziņas sākuši nodarboties ar to, kas viņus aizrauj un iedvesmo. To redzot, tik ļoti gribas viņiem palīdzēt sasniegt sapņus, un šādi cilvēki nūdien iedvesmo ar savu degsmi vien. Kāpēc gan nepalīdzēt, ja vien tas ir manos spēkos? Protams, arī nauda var sagādāt prieku uz

neilgu laiku, iegādājoties jaunus lietas, taču, laikam ejot, tās kļūst bezvērtīgas un arī prieku vairs nedod. Tad kādēļ tiekties pēc naudas un materiālām lietām, ja beigās tāpat esi iztukšots un nelaimīgs? Vēl radās pārdomas par mārketingu un to, kādu kaitējumu tas nodara. Bieži pat neaizdomājamies, cik ļoti mūs sociālajos medijos ietekmē netiešas reklāmas un tur atspoguļotā sabiedrība – samākslotas bildes ar laimīgiem cilvēkiem, kuri tur rokās dažādas lietas. Netieši mums tiek pārdotas dažādas mantas, kuras, liekas, padarīs dzīvi labāku, jo bildē cilvēks ar šo lietu taču izskatās laimīgs.

Dzīves jēgas meklējumus var salīdzināt ar piemēru no romāna, kurā kafejnīcas oficjante stāsta, kā bijusi snorkelēt Havaju salās: ieraudzījusi zaļo jūras bruņurupuci, kas peldējis samērā lēni, tomēr viņa, no visa spēka cenšoties tam tikt līdz, pēc desmit minūtēm to pazaudējusi. Tad sapratusi, ka bruņurupucis savas kustības saskaņojis ar viņiem, ļaujoties to plūsmā, tādēļ peldējis ātrāk, kamēr viņa tiem cīnījies pretī. Tā jau ir: ja nedzīvo saskaņā ar to, ko gribi darīt, tu enerģiju izšķieci velti, darot simtiem nevajadzīgu lietu. Un, kad beidzot radīsies iespēja darīt to, ko vēlies, vairs neatliks ne laika, ne spēka.

PAR KURZEMNIEKU

Tagad, kad notiek preses abonēšana nākamajam gadam, uzrunājam bijušos kolēģus, jautājot, kādu viņi atceras darbu redakcijā un kādu saskata drukāto mediju nākotnē.

Viss sākās ar pudeli vīna

Alvils Elksnis, vīndaris un dārzkopis Kurmāles zemnieku saimniecībā *Smilškalni*:

– *Kurzemniekā* strādāju apmēram no 1996. līdz 1999. gadam. Atmiņas palikušas tikai labas. Mani uzaiņināja Daiga Bitiniece – jautāja, vai negribu ko parakstīt. Toreiz redaktors vēl bija Jāzeps Stirāns. Varu teikt, ka redakcijā mani ieveda žurnāliste Daina Tāfelberga, ar kuru biju pazīstams. Filoloģijas fakultātē studēju latviešu valodu un literatūru, un bija interesanti iemēģināt roku *Kurzemniekā*. Man pirmie žurnālistikas iespaidi bija ļoti spēcīgi. Tiku paņemts līdz uz vietu, kur māte kādā sētā bija dzemdējusi bērnu un turpat pagalmā aprakusi. Daiga lūdza, lai par to uzrakstu savu redzējumu, un es atbildēju: „Ja atnesīsi pudeli vīna, tad līdz vakaram uzrakstīšu.” Lūk, tā sākās manas gaitas redakcijā.

Esmu guvis pieredzi tekstu veidošanā, mācījies rakstīt lakoniskus rakstus atbilstoši žurnālistikas stilam, kurā jābūt skaidri noformulēt domai. Šis laiks bija kā patīkama pieredze un patīkama mācība, kas vēlāk noderēja citās jomās. Es vairāk rakstīju par novadpētniecību. Nevis gāju uz

muzeju un ņēmu jau savāktu informāciju, bet braucu pie veciem lauku cilvēkiem un vācu mutvārdu vēsturi par to, kas viņiem palicis atmiņā no vecāku stāstītā. Tas saslēdzās ar filologa studijām.

Kurzemnieku šad tad palasu elektroniski. Mani ieinteresēja intervijas ar pazīstamām personībām vai aktuāli notikumi *Kurzemnieka* interpretācijā. Domāju, ka žurnālistu misija nekur nav zudusi, arī ienākot digitalizācijai. Analītiskā un pētnieciskā žurnālistika vienmēr būs vajadzīga. Žurnālistika ir viena no varām, kas virza sabiedrisko domu, tikai jāatrod ceļš pie lasītāja. Ja *Kurzemnieks* turpinās pildīt vietējā laikraksta misiju, tad arī interese par to nezudīs. Kaut kādā mērā mediji darbosies elektroniski, tomēr mans novērojums ir tāds, ka daudziem tomēr labāk patīk lasīt drukāto tekstu – arī tie, kas darbojas ar datoru, vienlaigā pārskatīja drukāto avīzi.

TRĪS PAR VIENU

Labklājības ministrija šonedēļ sāks informatīvu kampaņu *Es gribu savās mājās*, lai veicinātu sabiedrības izpratni par bāreņu un bez vecāku gādības palikušu bērnu aprūpi, ģimeniskas vides nozīmi veselīgā un pilnvērtīgā attīstībā.

Kā rosināt kļūt par audžuģimeni, aizbildni, adoptētāju vai viesģimeni?

PALĪDZĒS SAPRAST, KO VAR DARĪT

1. Gatis Eglītis, labklājības ministrs:
– Katru gadu bērnu skaits ārpusģimenes aprūpē turpina samazināties. Pēc ministrijas statistikas šī gada sākumā tādi bija 6004 bērni, un tas ir par 10% mazāk nekā pirms trīs gadiem (2018. gadā – 6669, 2019. gadā – 6438, pērn – 6252). Vienlaikus turpina samazināties bērnu skaits aprūpes iestādēs. Latvija pārņēmusi Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērnu tiesību konvencijā noteikto principu, ka bērniem jāuzaug ģimeniskā vidē. Nošķirot bērnu no ģimenes, ārpusģimenes aprūpe tiek nodrošināta pie

aizbildņa, audžuģimenē vai bērnu aprūpes iestādē. Tiek īstenoti pasākumi, lai uzlabotu sociālo darbu ar ģimenēm, pilnveidojot sociālo darbinieku prasmes, izglītojot vecākus audzināšanas jautājumos. Tā tiek veicināta bērniem labvēlīga attīstība ģimenē, kā arī atgriešanās bioloģisko vecāku aprūpē. Tomēr joprojām Latvijā ir tādi bērni, kuriem savas ģimenes nav, tāpēc tiek organizēta šī kampaņa. Tajā akcentētas dažādas aprūpes formas, lai katrs, kurš vēlas un var bērniem palīdzēt, gūtu priekšstatu par tām un izvēlētos sniegt tik ļoti neieciešamo ģimenes izjūtu.

JĀSTĀSTA PLAŠĀK

2. Inga Kozlova, Kurzemes atbalsta centra *AIRI* vecākiem vadītāja:
– Bez vecākiem palikušu bērnu pieņemšana ģimenēs tiek popularizēta. Īpašas aktivitātes tam veltītas pēdējos trīs gados. Mūsu centrs šajā nolūkā sāka darboties kopš 2018. gada nogales. Valstiskā līmenī vēl notiek tāda kā eksperimentēšana, ko un kā darīt labāk. Šajā laikā ir samazinājies to bērnu skaits, kuri dzīvo vai īslaicīgi uzturas iestādēs, jo ir daudz ģimeņu, kas gatavas vai vēlas uzņemt pie sevis kādu, kas palicis bez vecākiem. Protams, pie statistikas jāņem vērā iedzīvotāju skaita izmaiņas, un potenciālo audžuģimeņu skaits nepieaug. Tomēr vēlme ir, taču jāizglītojas, lai saprastu, kas ir audžuvecāki, kā rīkoties, pieņemot svešu bērnu. Pandēmijas dēļ apmācību

veids bija jāpārorganizē, jo klātienē vairs nevarēja, un tas ģimeņu skaita pieaugumu nedaudz mazināja. Šobrīd mūsu atbalsta centrā mācās piecas potenciālās audžuģimenes. Manuprāt, pie labajām ziņām var pieskaitīt to, ka mācību laikā, iepazīstot reālo situāciju, neviens tomēr nav pārdomājis. Arī Covid-19 dēļ bailēs, kas būs nākotnē, no domas pieņemt vēl kādu bērnu cilvēki nav atteikušies. Popularitāti veicinātu vēl plašāka sabiedrības informēšana, jo par audžubērnu pieņemšanu valda dažādi nepareizi stereotipi. Biežākais uzskats: tas tiek darīts naudas dēļ, par bērnu nemaz nedomājot. Tā noteikti nav. Vai arī pretējais – ka audzināt svešus bērnus nav iespējams. Jāstāsta par cilvēkiem, kuri to dara – lai viņi paši dalās pieredzē. Informācija reklāmas veidā bez reāla stāsta neuzrunā.

BAIDĀS, KA NETIKS GALĀ

3. Zinta Valaka, audžumamma Kuldīgā:
– Esmu audžumamma sen, pirmie bērni jau izaudzīnāti un palaisti savā dzīvē, bet joprojām uzturam kontaktus. Tagad manā ģimenē aug divi bērniņi: 15 un divarpus gadu. Diezgan atšķirīgs vecums, un bieži audžuģimenēs nonāk pusaudži. Bet tie stāsti ir dažādi. Bērniem vajadzīgs atbalsts. Ir situācijas, kad mamma kādā brīdī sāk atgūties, labojas un dzīvi sakārto. Tad jāļauj miesīgam bērnam atgriezties. Taču zēl, ja redzams, ka labošanās būs tikai uz brīdi, bērns atkal tiks pamests un viņam nāksies ciest. Finansiālais valsts atbalsts jau ir, kaut vienmēr varētu gribēt vairāk. Bet vajadzētu padomāt par atbalstu ģimenēm tad, kad audzināmais kļūst pilngadīgs. Pēc 18 gadu sasniegšanas nevar taču viņu raidīt prom – mājas

sajūta vēl vajadzīga. Un pats sevi arī viņš vēl nevar uzturēt, kaut valsts maksā, ja turpina mācīties. Manā pieredzē nav bijušas tik sarežģītas situācijas, ko nevarētu atrisināt visiem labvēlīgi. Bērni kā jau bērni – ar savām kaprīzēm un iedomām. Reizēm negrib klausīt, ja laikus jābūt mājās, ja neļauj darīt to vai ko citu. Tā ir jebkurā ģimenē arī ar pašu bērniem. Tas, ko audžuvecākiem māca, noder ikvienam. Ir tādas ģimenes, kas materiāli nodrošinātas ļoti labi, lai varētu kādu bērniņu pieņemt. Bet nauda nav galvenais. Manuprāt, cilvēki baidās, ka netiks galā. Ko tad darīt, kā to novērtēs citi? Mums ir atbalsta grupas, kurās visu pārrunājam un zinām, kā tas notiek. Jāiesaista tajās jauni cilvēki – tas iedrošinās.

Daina Tafelberga

RUNĀ SPECIĀLISTS

Strādājot mājās, jāatceras par ugunsdrošību

Agrita Vītola, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) prevencijas un sabiedrības informēšanas nodaļas priekšniece

Lai darbs mājās neizraisītu ugunsnelaimi, jāievēro pāris vienkāršu noteikumu.

ĒDIENS UZ PLĪTS JĀUZMANA

Gatavojot ēdienu, nereti mēdzam apsēsties pie datora, turpināt iesākto, ātri aizskriet līdz veikalam vai atgulties blakus istabā, nepamanot, kā ēdiens piedeg. Labākajā gadījumā sekas būs tikai piededzis katliņš un pēc deguma smakojošas telpas, sliktākajā – iemītnieki no sadūmojuma cietīs. Karstumā var aizdegties sadzīves priekšmeti un virtuves mēbeles. Ja pannā vai katlā ēdiens deg, dzēšanai neizmantojiet ūdeni, jo veidosies karsti tvaiki, kas var applaucēt! Izslēdziet plīti un degošajam traukam uzlieciet vāku, lai novērstu skābekļa piekļuvi! Izvēdiniet telpas!

LIETOT PAREIZI

Darbojoties mājās, pastiprināti izmantot datorus, planšetdatorus, viedtālrunus u.c. ierīces. Diemžēl izsaukumi, kas saistīti ar elektroierīču nepareizu lietošanu, ir ļoti izplatīti, tādēļ jāizlasa lietošanas instrukcija.

Tāpat svarīgi:

- bojātas ierīces nelietot pat tad, ja bojājums ir nenozīmīgs,
- regulāri notīrīt putekļus,
- neatstāt ieslēgtas siltumu izstarojošas ierīces, piemēram, gludekli vai tosteri,
- dodoties ārā no mājām, neatstāt ierīces, kas ieslēgtas rozetē,
- viegli uzliesmojošas vielas glabāt atstatus no elektroierīcēm.

Ja ierīce aizdegusies, nekādā gadījumā nedziesiet liesmas ar ūdeni! Vispirms atvienojiet no strāvas, tad apsedziet ar biezu, nesintētisku audumu vai ugunsdzēsības pārklāju! Ja iespējams, iznesiet no telpām!

KĀ DROŠI KURINĀT KRĀSNI

Rūpējoties par siltumu mājoklī, pārliecinieties, lai apkures iekārtas ir kārtībā! Nepareiza izmantošana ir viens no izplatītākajiem ugunsgrēku iemesliem, tāpēc svarīgi ievērot ugunsdrošību:

- neizmantojot bojātas apkures iekārtas vai dūmvadus,
- no dūmvada regulāri iztīrīt sodrējus,
- kurināmo un citus degtspējīgus materiālus nenolikt tuvāk par 1,2 m no apkures iekārtas durtiņām,
- nekurināt ar malku, kuras garums pārsniedz kurtuves izmērus,
- ierīču tuvumā nenolikt priekšmetus, kas var aizdegties, piemēram, uz krāsns vai kamīna nežāvēt drēbes un apavus.

DŪMU DETEKTORS VAR GLĀBT DZĪVĪBU

Lai ugunsnelaimi savlaicīgi pamanītu, jāierīko dūmu detektors. Visbiežāk cilvēki cieš vai iet bojā nevis no liesmām, bet tāpēc, ka saelpojas dūmus. Detektors, kas ar skaļu skaņu brīdina par sadūmojumu, ļauj apdraudējumu pamanīt un no bīstamās vides izglābties. VUGD atgādina, ka gan dzīvokļos, gan privātmājās dūmu detektoriem jābūt obligāti, bet privātmājās – vēl arī ugunsdzēsības aparātam. Ja nelaime tomēr notikusi, nekavējoties jāzvana pa tālr. 112.

LASĪTĀJS VAICĀ

Kam balstvakcīna ieteicama, kam ne

„Vai revakcinācija jeb trešā pote pret kovidu ir nepieciešama?” jautā vairāki lasītāji.

KURAM VAJAG

Nacionālā veselības dienesta vakcinācijas projekta nodaļa skaidro, ka jau kopš 9. novembra ir paplašināts to iedzīvotāju loks, kuri var saņemt balstvakcīnu. Tā nodrošināta visiem no 50 gadiem, iedzīvotājiem no 18 gadiem, ja viņiem ir hroniskas slimības vai viņi strādā augsta riska profesijās un atrodas tur, kur ir ilgstoša saskarsme ar Covid-19 pacientiem. Grupas paplašinātas pēc Imunizācijas valsts padomes ieteikuma.

KURAM NEVAJAG

Izņemot cilvēkus ar būtiski novājinātu imūnsistēmu, balstvakcīna nav vajadzīga tiem, kuriem pirms vai pēc potes vai starp abām devām bijis pozitīvs kovidā tests, un tiem, kuriem pozitīvs tests bijis pirms vai pēc potēšanas ar vakcīnu *Janssen*. Izvērtējot riskus un ieguvumus, cilvēkiem, kuri jaunāki par 30 gadiem un kam nav

nopietnu blakusslimību, trešā deva nebūtu ieteicama.

KUR PIETEIKTIES

Balstvakcinācijai var pieteikties portālā *Manavakcīna.lv* vai pa tālr. 8989, vai dzīvajā rindā vakcinācijas centros, šādos punktos tirdzniecības centros un pašvaldību telpās, izbraukuma un mobilās potēšanas vietās. To var saņemt arī ārstniecības iestādēs un pie ģimenes ārstiem.

VAKCĪNU VEIDI

Trešā pote ieteicama ne agrāk kā sešus mēnešus pēc otrās (pēc *Moderna* 6–8 mēnešus pēc otrās devas). Tiek rekomendētas ražotāju *Moderna* un *Pfizer* vakcīnas (attiecīgi *Spikevax* un *Comirnaty*), pieļaujama arī ražotāja *Astra Zeneca* vakcīna (*Vaxzevria*) kā trešā deva pēc pilna kursa ar šo poti. Savukārt pēc vienas *Janssen* devas balstvakcināciju iesaka jau astoņas nedēļas pēc potes.

Izsniegtie sertifikāti turpinās darboties. Digitālajos parādīsies atzīme par balstvakcinācijas datumu un potes nosaukumu.

IEPRIECA

AIZGĀJĒJIEM PAR GODU

Nīkrācnieku un citu vārdā, kuru tuvinieki atdusas Nīkrāces kapsētā, skrudniece Daiga Brūvere pateicas pašvaldībai, kādreizējā novada amatpersonām, pagasta teritorijas pārziņim Valdim Pēdam un Aizputes uzņēmuma *Gavers* meistariem par ieguldījumu kapu vārtu atjaunošanā. Īpašs paldies Rīgas amatniecības vidusskolas direktorei Maijai Vanagai, pēc kuras iniciatīvas labiekārtota ieeja kapsētā, kurā apbedīts viņas brālis.

LASĪTĀJS SATRAUKTS

TAKA ATKAL GAIŠA

„16. novembrī ap pusseptiņiem vakarā gāju pa pastaigu taku Kuldīgā gar Ventu, bet tā bija tumša – nedega neviens laterna,” sacīja kāda lasītāja.

Sazinoties ar uzņēmuma *KCE* administratori Gunu Voitko, *Kurzemnieks* noskaidroja, ka bojājums novērstas un vakara stundās takā atkal ir gaiši.

PABĒDA

NEKOPTĪBA NEPATĪK

Kurzemnieka lasītājs nav mierā, ka Kuldīgā pie mājas Piltenes ielā 12 valdot nekārtība: „Pagalms aizaudzis un piemētāts. Tā tur bija visu vasaru. Vai tad atbildīgie, kas iet garām, to neredz?”

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai jums bijusi iecere, kas kādu iemeslu dēļ nav piepildīta?

Sanita Vickope, skolotāja:

– Nav tādas. Covid-19 pandēmijas laikā pietrūkst kāda kultūras pasākuma. Bet īpašas ieceres uz kādu iet nav bijis, jo šis laiks liek pārdomāt: doties vai nedoties. Pietrūkst brīvās izvēles, ka var iet brīvi, neierobežoti. Protams, pietrūkst ceļošanas. Bija kādreiz

tāds plāns – aizbraukt vēlreiz uz Ēģipti vai Norvēģiju, bet no tā nācās atteikties. Agrāk daudz ieceru nav bijis – tās ir radušās tikai tagad, pandēmijas laikā. Ierobežojumu dēļ gribas vairāk no tās vides izrauties.

Gunta Konopleva, pensionāre:

– Mēs piepildām visu, ko vēlamies. Ceļojam – esam ar vīru izbraukuši puspasaulē. Esam bijuši Indonēzijā, Amerikā, Austrālijā. Dzīvojam nost, kopjam dārzus un ceļojam. Lielākas ieceres bijušas saistītas ar ceļošanu. Pandēmijas laikā lielākais sapnis – lai visiem cilvēkiem mums apkārt un, protams, pašiem būtu laba veselība. Ir radusies iecere aiziet uz teātri. Tagad jau ierobežojumus atcēla un doties var, bet jautājums, vai atkal visu neaiztaisīs ciet un biļeti paspēsīm nopirkt. Arī kādu koncertu gribētu apmeklēt. Tagad kultūras pasākumus skatāmies televīzijā. Mums pandēmija nekādus lielos plānus nav izjaukusi. Ceļojam vairāk pa Latviju, un tas arī ir labi. Bijām Zvārdes pagastā, tur bija interesanta retromašīnu izstāde. Ik pa laikam internetā paskatāmies, kur kas notiek, un aizbraucam.

Ruta Leimane, seniore:

– Man bijusi iecere, lai nebūtu pandēmijas. Gribas, lai dzīve ir tāda, kāda tā bija 2018. gadā. Par to, vai gribētos kur aiziet vai aizbraukt, grūti izteikties, jo es neesmu vakcinēta. Kaut kā nevaru saņemties, jo man par to jāparakstās. Es visādas potes esmu potējusi, un

līdz šim neviens parakstu nav prasījis. Sapņi vienmēr bijuši, taču tajos neviens nedzīvojam. Visi esam optimisti un gaidām labāku laiku, kad pandēmija beigsies. Viena iecere ir aizbraukt pie mazmazbērniem uz Rīgu un Angliju, bet nekur šobrīd tikt nevar. Pasākumus skatos televīzijā, bet, protams, gribas aiziet klātienē, būt sabiedrībā, satikties ar draugiem. Agrāk esmu piepildījusi ieceri aizlidot uz Venēciju.

Māra Blūma, bezdarbniece:

– Ir kādreiz bijusi kāda iecere, bet tagad vairs nav. Jaunībā bija iecere mācīties mākslu, taču nebija tādu vecāku, kas palīdz, un tad nekas nesanāca. Agrāk padēvēs zīmēšana, bet tam vajadzēja materiālo atbalstu, lai varētu tālāk skoloties. Godīgi sakot, manā vecumā jau vairs nekādu sapņu nav. Tagad patīktu kur aizceļot, taču to šobrīd nevar. Gribētu uz siltajām zemēm, kur nav vēl būs, arī uz Franciju, Itāliju, kur ir skaisti. Pandēmija neko nav nojaukusi. Dzīve ir tāda rutīna – darbs un mājas, nav nekas īpašs iecerēts. Protams, gribas izrauties, bet reālā situācija ir tāda, kāda ir.

Rūta Ābola, bezdarbniece:

– Man vislielākais sapnis ir aizlidot uz Parīzi, kur es nekad neesmu bijusi. To gan es gribētu piepildīt pēc pandēmijas. Šis sapnis radās, piedaloties Kuldīgas jauniešu mājas projektā *Proti un dari*. Biju uz lapas uzzīmējusi tiltu Parīzē un teicu, ka gribētu uz turieni kādreiz aizlidot.

Matīss Uplejs, uzņēmējs:

– Jāpadomā. Bija iecere izbraukt ar vilcieniņu *Ludis*, bet pandēmijas laiks izjauca. Šobrīd to atkal var darīt. Cerēsim, ka neko vairs neaizliegs un varēsim turpināt ar *Ludi* braukt, Ziemassvētkos vilcieniņu izrotājam ar gaismiņām. Gribētos aiziet uz kādu koncertu. Vēl gribētos, lai cilvēki viens pret otru nebūtu tik negatīvi un lai šis murgs ar kovidu ātrāk beigtos. Pēc pandēmijas ir iecere aizbraukt uz Itāliju, Franciju, Ameriku.

Amanda Gustovska, Alberta Dintera foto

Pirmā Advente

„Mūsu dzīve ir mērķtiecīga un jēgpilna”

Svētdien Adventes vainagā iedegsim pirmo sveci, un sāksies gatavošanās Ziemassvētkiem – Kristus atnākšanai. Pārdomās dalās mācītājs VIESTURS PIRRO.

„Advente, latīniski *adventus*, nozīmē *atnākšana*. Tātad mūsu dzīve ir mērķtiecīga un jēgpilna. Dievs radīja pasauli un dzīvību, cilvēks izvēlējās dzīvot tā, it kā Dieva nebūtu, un pats sevi iecēla par dievu. Tādēļ zaudēja Dieva tuvumu un no paradīzes tika padzīts. Tas būtu skumjākais stāsts no visiem, taču Bībelē ir turpinājums: Dievs dod glābēju – Jēzu Kristu, kas aicina sev līdzīgos, kurus šī pasaule ar tās īslaicīgumu un nepilnībām neapmierina, kuri apzinās savu dievlīdzību un saprot: ja arī pirmradības skaistumu esam sagandējuši un no Dieva bēguši, tomēr Viņš mūs nekad nav ne aizmirsis, ne atstājis – Viņš vienmēr ir ar mums! Pat tad, ja cilvēki cieš no savas bezdievības un labestības trūkuma, pat tad, ja tuvākā mīlestības vietā cilvēki pasaulē rada un izplata nāvējošas sērgas, izgudro aizvien nāvējošākus ieročus, ar ko vienam otru iznīcināt, Dievs saka: „Atpauzieties, atgriezieties pie Manis! Par visu jūs atbildēsiet Manā priekšā.”

Par to stāsta Adventes pirmā svētdiena – Jēzus iejāj Jeruzalemē, svētajā pilsētā, kur slejas krāšņās celtnes un liels templis, bet

valda alkātība, liekulība un bezdievība. Mūsdienų pasaule! Taču vienmēr ir ļaudis, kuri tic, iet pielūgsmes gājienā un sauc: „Hosanna! Lai slavēts Dievs, kas nāk! Mēs neesam atstāti un aizmirsti. Jēzus ir ar mums.”

Lai kā cilvēks censtos, no Dieva aizbēgt nav iespējams. Mēs Viņam piederam, pie Viņa atgriezīsimies, un Dievs dara visu, lai dzīves laikā mēs Viņu iepazītu kā mīlošu tēvu, kas savus bērņus gaida mājās – mūžībā. Pasaules gals ir vēstures kopsavilkums – Jēzus tajā atnāks, lai noslēgtu laikmetu, kurā cilvēki pret Dievu sacēlušies, pastarajā tiesā šķirtu labos no ļaunajiem un sāktu mūžīgā miera valstību. To evaņģēlijā attēlo viņa iejāšana Jeruzalemē.

Mums joprojām ir iespēja saukt *Hosanna!* vai arī nicīgi novērsties un dzīvot tā, it kā uz mums tas neattiecas. Tikai tad jāņem vērā, ka Dieva sods ir neizbēgams. „Ko sēsi, to plausi,” saka Bībele. Jeruzaleme tika noslaucīta no zemes virsās, un gadu simtiem tās drupas atgādināja: „Cilvēk, lūdzu, Dievu un Viņa aicinājumu mīlestībā nem nopietni!”

Noplūst koši zaļš ūdens

Melnbaltajā foto tas nav redzams, bet Lapeglu ielas grāvī ūdens ir spilgti zaļš. Tas bažīgu padarīja ne vienu vien kuldīdznieku.

Kuldīgas iedzīvotājus ceturtdienas priekšpusdienā pārsteidza skats, kāds pavērs grāvī iepretim Gaismas ielas daudzstāvu namiem un par ko lasītāji steidza informēt *Kurzemnieku*, jo ūdens bija spilgti zaļš.

Apskatot grāvī, redzams: jā, visā noteces garumā ūdens ir koši zaļš. Pirmās aizdomas krīt uz netālo uzņēmumu *Kuldīgas siltumtīkli*. Tā pārstāve Anita Zvingule apstiprina, ka tā ir krāsviela, ko ūdenim piejauc pirms apkures sistēmas hidrauliskās pārbaudes. Ja kaut kur ir noplūde, krāsainais ūdens iztek un bojāto vietu uzreiz var atrast. Šoreiz noplūde bijusi katlumājā Lapeglu ielā. Tehniskajai apskatei gatavots viens no apkures katliem, tādēļ no tā izlaists ūdens, bet tas neparedzēti noplūdis, nonākot upītē.

A.Zvingule skaidro, ka zaļais ūdens nav videi un cilvēkiem kaitīgs. Apkures ūdeni uzņēmums iezīmē ar fluoresceīnu. Noplūdes vietu meklēšana, pievienojot krāsvielai, siltuma piegādi neietekmē. Ūdens iekrāsošana ir viens no operatīvākajiem veidiem, kā sistēmā atklāt bojājumus. Šādu metodi lietojot vairākas pilsētas Latvijā. Krāsviela spīd speciālā apgaismojumā, bet ne tumsā. Ja kaut kur parādās fluorescējoši zaļš ūdens, **iedzīvotāji aicināti nekavējoties ziņot *Kuldīgas siltumtīkliem* pa tālr. 63323721 darba laikā vai 26193500, kas ir diennakts tālrunis avārijas situācijā.** A.Zvingule izsaka pateicību visiem, kuri par ūdens iekrāsošanos ziņoja.

Alberta Dintars
teksts un foto

Kuldīgu vērtē Parīzē

Šodien Parīzē notiek izvērtēšanas saruna par Latvijas nomināciju UNESCO pasaules mantojuma sarakstam – *Kuldīga/Goldingena Kurzemē*.

ICOMOS* Pasaules mantojuma komisijā klātienē valsti un mūsu pilsētu pārstāv

Latvijas vēstnieks UNESCO Indulis Ābelis, Kuldīgas novada pašvaldības būvvaldes vadītāja Jana Jākobsone un konsultante Lea Bronnere.

*Starptautiskā pieminekļu un ievērojamo vietu padome

Aicina izteikties par novada nākotni

Šomēnes domes deputāti ārkārtas sēdē sabiedriskajai apspriešanai nodevuši jaunā Kuldīgas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas (līdz 2046. gadam) un attīstības programmas (līdz 2028. gadam) pirmo redakciju.

DOKUMENTI ILGAM LAIKAM

Kuldīgas attīstības aģentūras vadītājas vietnieks Kaspars Rasa deputātiem skaidroja, ka ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikti pašvaldības mērķi un prioritātes. Bet attīstības programma ir vidēja termiņa plānošanas dokuments ar prioritātēm un pasākumu kopumu stratēģisko mērķu sasniegšanai. „Apspriešanai tiek nodots arī ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns līdz 2030. gadam un tūrisma attīstības stratēģija līdz 2028. gadam,” sacīja K.Rasa.

Kurzemnieks jau rakstījis, ka dokumentu izstrāde sākas vēl pirms novadu reformas, sadarbojoties Kuldīgas, Skrundas un Alsungas pašvaldībām. Savukārt tālākā izstrāde, apspriešana un apstiprināšana jāturpina jaunajai pašvaldībai. Tāpat rakstījam, ka attīstības stratēģijas izstrādē pašvaldība sadarbojas ar uzņēmumiem *AC konsultācijas* un *Konsorts*, enerģētikas un klimata rīcības plāna tapšanā – ar *Ekodomu*, bet tūrisma stratēģijas izstrādē – ar *SIA Nocticus*.

MĒRĶI UN VIRZIENI

AC konsultāciju un *Konsorta* konsultante Ināra Groce skaidro: „Atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm attīstības programmā noteikti deviņi rīcības virzieni un 26 uzdevumi, bet izpildei – konkrētas rīcības un projekti.”

2019. gadā pašvaldība pievienojās mēru paktam par ilgtspējīgu klimata attīstību,

▪ **Sabiedriskā apspriešana ilgs līdz 6. janvārim.**

Ar plānošanas dokumentiem var iepazīties vietnes www.kuldiga.lv sadaļā *Sabiedrības līdzdalība*.

▪ **Sanāksmē 13. decembrī 17.00** tiešsaistē iedzīvotāji varēs uzdot jautājumus un sniegt atsauksmes par attīstības dokumentiem. Saite būs pašvaldības mājaslapā. Sanāksme tiks translēta arī vietnes *Facebook* Kuldīgas kontā.

tību, un pērn kopā ar *Ekodomu* izstrādāts pirmais rīcības projekts. Šogad sadarbība atsākta, un ir sagatavots enerģētikas un klimata rīcības plāna projekts. *Ekodomas* pārstāve Marika Roša: „Šis plāns un energopārvaldības sistēmas ieviešana ļaus labāk pārvaldīt energoražošanu un patēriņu, ļaus iegūt papildu finansējumu pašvaldības projektiem. Eiropa uzņēmusi ļoti noteikti kursu uz klimata neitralitāti 2050. gadā, un tas nozīmē, ka to apņēmušās visas Eiropas Savienības valstis, tāpēc pašvaldībām šādi mērķi jāizvirza. Galvenokārt ir trīs virzieni: samazināt CO₂ emisiju, galapatērētājam samazināt elektrības patēriņu, veicināt atjaunojamo energoresursu lietošanu.”

Savukārt par tūrisma stratēģiju informēja *Nocticus* pārstāvis Andris Klepers: „Desmit gados tūristu skaits Kuldīgā trīskāršojies. Vienlaikus ar ilgtermiņa dokumentiem tiek izstrādāta ilgtspējīga tūrisma stratēģija līdz 2028. gadam. Tajā var vairāk izvērtēt līdzšinējos panākumus, saskatīt arī vājās puses, iesaistīt uzņēmēju nākotnes vīzijas veidošanā, izstrādāt darba plānu.”

Inta Jansone

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Viens neievēro – cieš trīs. Jaunieši mašīnā dzer

Stāsta Valsts policijas (VP) Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

Ir sākti desmit administratīvā pārkāpuma procesi, galvenokārt par ceļu satiksmes negadījumiem (CSN). Kuldīgas novadā notikuši 17. Desmit mašīnas tumšajā laikā sadūrušās ar meža dzīvniekiem, trijos gadījumos cietuši arī cilvēki.

19. novembrī sievietē, vadot auto pa Aizputes ceļu virzienā uz Kuldīgu, krustojumā ar apvedceļu neievēroja zīmi *Stop!* un izraisīja avāriju, kurā bojāti trīs spēkrati. Cieta avārijas izraisītāja. Tāda pati avārija ar trim sabojātiem auto notika tad, kad cita vadītāja brauca no Kuldīgas uz Alsungu un neievēroja *Stop!* zīmi. Vēl šajā dienā CSN notika Turlavā. Šoreiz pie stūres sēdēja vīrietis, kurš ceļā no Alsungas uz Ķikuriem neizvēlējās atbilstošu ātrumu un iebrauca ceļa zīmes stabā. Cieta pats šoferis.

gas uz Ķikuriem neizvēlējās atbilstošu ātrumu un iebrauca ceļa zīmes stabā. Cieta pats šoferis.

20. novembrī Kuldīgā noķerts dzērājšoferis jauniešis, kurš brauca pa Mucenieku ielu. Izelpā – 1,47 promiles. Mašīnā vēl atradās divas pilngadīgas un viena nepilngadīga meitene, kura arī bija iedzērusi. Pret pusaudzi sāks administratīvais process par alkohola lietošanu, pret pilngadīgajiem – par nepilngadīgās iesaistīšanu tajā.

22. novembrī CSN reģistrēts Rumbas pagastā. Arī tur autovadītājs neizvēlējās laika apstākļiem atbilstošu ātrumu un iebrauca grāvī. Šoreiz cieta gan šoferis, gan pasažieris.

Pierakstījis **Alberts Dinters**

„Mēs nešaubījāties – gājām vakcinēties”

Puriņi no Skrundas pagasta ir sešu cilvēku ģimene, kurā visi ir potēti un nevienam ne brīdi nav ienākusi prātā doma šaubīties par to, kam uzticēties: zinātnei vai baumām.

Inguna Puriņa no Kušaiņiem, kura strādā Skrundas vidusskolā, stāsta, ka vakcinējusies visa ģimene: gan abi viņas vecāki Roberts un Mirdza Gerbuti, gan dēli Niks un Ivo, gan vīrs Zigurds Puriņš. Lēmums par to, ka jāpotējas visiem, bijis automātisks, jo Ingunas tēvam tas licies pašsaprotami. Viņš uzskata, ka pandēmiju nevar uzveikt, ja cilvēks negrib potēties. Savukārt vīrs Zigurds dabūjis pacīnīties, lai pie savas potes tiktu. Proti, viņš jau savlaicīgi pie-teicies interneta vietnē *Manavakcīna.lv*, bet neviens tā arī nav zvanijis. Gaidījis, gaidījis, bet nekā. Par to pasūkstējies darbā, un izrādījies, ka vienai kolēģei māsa strādā Saldū poliklīnikā. Viens zvans, un jau pēc neilga laika viņš saņēmis pirmo devu.

„Man pašai arī nebija nekādu šaubu,” saka I.Puriņa. „Es strādāju skolā, un man tas bija obligāti, bet es arī ticu zinātnei, medicīnai.”

Runājot par dēliem, arī viņi paši pieņēmuši šādu lēmumu. Abi ir sportiski un gribējuši aktīvu dzīvesveidu turpināt. Vecākais dēls Niks, kurš strādā Liepājā,

pēc potes devies pats, jaunākais dēls Ivo, kurš mācās Liepājas jūrskolā, arī piekritis. Vecāki potēti ar ražotāja *Astra Zeneca* vakcīnu, pārējie – ar *Pfizer-BioNTech*. Nekādu īpašu reakciju neesot bijis, tikai mazliet sāpējuši pleci.

Laikā, kad vakcinācija sākās, sabiedrībā klīdušas dažādas viltus ziņas, bet tās nav atturējušas. I.Puriņa atklāj, ka arī viņai pazīstamo cilvēku lokā ir tādi, kuri labāk ticējuši baumām internetā nekā uzticējusies drošiem informācijas avotiem: „Salasās apšaubāmās mājaslapās un pilnām mutēm to stāsta apkārt.” Sieviete atzīst, ka pat nemēģina šādus cilvēkus pārliecināt par pretējo, jo kāds antivakseris teicis: „Nu, ko tu skaties to savu uzpūsto *Panorāmu*? Labāk palasi internetu!” Viņa sapratusi, ka nervi nav jābojā.

Inguna atzīst: diemžēl daudzus potēšanas pretiniekus pārliecina tikai tas, ka nomirst kāds ļoti pazīstams cilvēks.

Šādi precedenti Skrundā bijuši, kad nevakcinētie ilgi slimojuši un nomiruši. I.Puriņa ar nožēlu atzīst: „Nu, kurš pievērsīs uzmanību tam, ja viņam teiks, ka no Covid-19 miris kaut kāds Antons vai Antoņina no Latgales, jo viņi nebija potēti un smagi saslima? Ja uzzina, ka viņšaulē aizgājuši vietējais Jānis vai Kristīne, tad gan sāk ieklausīties.”

Jā, mirst arī potētie, bet jāraugās, vai cilvēkiem nav bijušas jau ielaistas, hroniskas saslimšanas un organisms nav bijis pamatīgi novājināts. Par balstvakcināciju jeb trešo poti I.Puriņa saka: īsti nav skaidrs, vai viņai vajag vai nevajag, pēc cik ilga laika tā pienāksies, bet, ja pienāksies, tad ies

trešo reizi. Sarunas beigās viņa atzīst: katram pašam jāpārdomā, kā rīkoties un svaru kausos jānoliek sava dzīvība un veselība. Inguna pati vēl jūtas jauna un smagi saslimt nevēlas.

**„Es strādāju skolā,
un man tas bija
obligāti, bet es
arī ticu zinātnei,
medicīnai.”**

Līdz 23. novembrim Kuldīgas novadā, ieskaitot Skrundu, pirmo poti pret Covid-19 saņēmuši **17 135** iedzīvotāji, bet vakcinēšanu pabeiguši **15 146**.

Veselības centra 4 vakcinācijas dienesta vadītāja asistents Normunds Balmanis pieņem izbraukuma potēšanu Skrundā.

Pārbaudīs Cieceres avota ūdeni

Skrundas pagasta Ciecērē, Liepājas šosejas malā, atrodas avotiņš, ko labi zina gan vietējie, gan tie, kuriem šai vietai bieži nākas braukt cauri, jo daudzi tur ņem dzeramo ūdeni. Nu pienācis laiks, kad laboratorija atkal pārbaudīs ūdens tīrību.

Pagasta pārvaldes vadītāja Guna Skrebele skaidro, ka analīzes taisītas jau iepriekš. Ūdens ņemšanas vietai var piekļūt pa pašvaldības zemi, bet pats avots atrodas privātīpašumā. Līdz šim vietā, kur ūdens izplūst virszemē, labiekārtošana paveikta iedzīvotāju rokām, un pašvaldība gādā, lai tikt pie avota būtu ērti un apkaime nebūtu piegrūžota. Savukārt par stāvlaukumu pie avota un ceļmalas uzturēšanu atbild *Latvijas Autoceļu uzturētājs*, kas esot pretimnākošs un vietu uzraugot pastiprināti.

G.Skrebele skaidro, ka avota vietas labiekārtošanā pašvaldība savu naudu ieguldīt nedrīkst – to aizliedz likums. Bet ik pa laikam uzņēmuma *Skrundas komunālie pakalpojumi* apmācīts cilvēks no avota paņem ūdens paraugus un nogādā laboratorijā. Tas tiek darīts sevišķi intensīva lietus un palu laikā, kad Ciecere iziet no krastiem. Tad avots applūst, to nosedzošais ūdens ir duļķains, un jāpaiet kādam laikam, lai avota ūdens būtu atkal lietojams pārtikā. Savā ziņā tas esot arī piesardzības solis: ja pēc ūdens lietošanas kāds saslimtu, pašvaldībai būtu oficiāls laboratorijas dokuments, ka kvalitāte ir atbilstoša un ūdeni droši var dzert.

Savulaik ar zemes īpašnieku bijušas sarunas par to, lai pašvaldība pārņemtu visu avota apkārtni, jo tas ļautu ieguldīt naudu, bet toreiz īpašnieks nav piekritis, taču arī nekad cilvēkiem nav licis šķēršļus ūdenim piekļūt. G.Skrebele skaidro, ka pēc konsultēšanās ar novada domes nekustamo īpašumu speciālistiem šādu sarunu varētu atsākt, jo avotu jau gadu desmitiem iecienījuši gan Skrundas apkaimes iedzīvotāji, gan caurbraucēji.

Rotāsies ne tikai Skrunda vien

Ir aizvadīts 18. novembris, un cilvēki pamazām sāk noskaņoties Ziemassvētku gaidīšanai. Šogad Skrundas pusē rotājumi būs ne vien pilsētā, bet arī citviet.

Viens no tiem, kas priecēs skrudniekus, būs atkārtoti izmantojamā prieku zaru virtene, kas izgatavota par godu Latvijas 103. gadadienai. No tās tiek noņemtas sarkanbaltsarkanās lentes, ko nomaina Ziemassvētku rotas. Savukārt Skrundas pagasta Kušaiņos un Jaunmuižā šogad tiks uzcelti piparkūku namiņi, kurus sagādājis Kuldīgas novada dome. Tas darīts tamdēļ, lai, sākot ar šo gadu, svētku rotājumi priecētu ne vien pilsētniekus, bet arī attālāk no centra dzīvojošos. Pārvaldes vadītāja Guna Skrebele atzīst, ka uzreiz pēc novadu apvienošanas pilnīgi visu pagastu centrā svētku noformējumu izlikt nevarēs – to darīšot pamazām, gadu no gada aptverot visu teritoriju. Kā uzsver G.Skrebele: „Arī tiem, kuri dzīvo laukos, vajadzīgi rotājumi, kam piesiet aci. Darba ir daudz, jo Skrundas pagasts izstiepts lielā teritorijā.”

Dekorācijas, kas nav lēts prieks, taps gan ar novada pašvaldības atbalstu, gan pašu rokām. Skrundas pusē pirmās parādīsies jau pirmajā Adventē, bet Ziemassvētku egle, visticamāk, Adventes otrajā svētdienā. Tas saistīts ar to, ka laika apstākļi nav ļāvuši tikt mežā pēc noskatītajām eglēm, bet ir cerība, ka solītais sals zemes virskārtu sasaldēs.

NOVADI ZAĻO

Šovasar Valmierā skaļi izskanēja Latvijā pirmais atkritumu pārstrādes veicināšanas hakatons "DaibeZero", kurā Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācijas (ZAAO) reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas centrā "Daibe" notika izpētes darbi un sešas komandas ar studentiem, zinātniekiem, uzņēmējiem un citiem vides entuziastiem sastāvā meklēja jaunus risinājumus atkritumu izmantošanai. Hakatona uzvarētāji no Latvijas un Krievijas piedāvāja stikla šķiedras ražošanas pārpalikumu izmantot ķieģeļu ražošanai.

Problēma visā Eiropā

"Stikla šķiedras ražošanas pārpalikumi "Daibē" ir 10 tūkstoši tonnu gadā. Tie nesadalās. Dabas resursu nodoklis par tonnu šogad ir 65 eiro, jau nākamgad tie būs jau 95 eiro par tonnu. Pašlaik mēs šo nodokli iekasējam un samaksājam valsts budžetā, bet vajadzētu darīt jēgpilni – ļaut šo naudu kādam atgūt, investēt tehnoloģijās, modernās iekārtās, kas samazina noglabājamo atkritumu apjomu," uzskata "Daibes" vadītājs Ģirts Kuplais.

Viņš norāda, ka tāda pati problēma ir ar nolietotajām autoriepām. "To mazāk nekļūst. Kad Latvijā ievēd jaunas riepas, par tām jāmaksā dabas resursu nodoklis – 660 eiro par tonnu. Tā ir tā nauda, kuru vajadzētu saņemt atkritumu – nolietoto riepu – apsaimniekotājam, kurš gādās par to, lai vecās riepas tiek savāktas un nodotas otrreizējai pārstrādei. Kur šī nauda valstī paliek, mēs nezīnām, jo līdz atkritumu apsaimniekotājiem nenonāk neviens cents!" Ģ. Kuplais pastāsta. Viņš paskaidro, ka uzņēmuma ekoloģiskums bez maksas no katra iedzīvotāja gadā pieņem četras riepas, tās atved uz poligonu, kur jau vesela riepu piramīda izveidojusies. "Lai riepas aizvestu uz kādu pārstrādes rūpnīcu, jāmaksā barga nauda! Kaut kas jādara arī riepu pārstrādes virzienā – jātaisa pulveris, ko varētu likt asfaltā, vai arī vēl kādas citas lietas, varbūt pat atkal tās pašas riepas," viņš skaidro, ka arī šo problēmu hakatonā risināt uzdeva komandām, tāpat tās varēja piedāvāt idejas PET pudeļu pārstrādei. Dalībnieku idejas bija, piemēram, par stikla šķiedras diegu smalcināšanas iekārtu, lai iegūtu materiālu pēc tam izmantotu sporta inventāra

ražošanai. Riepu pārstrādes piedāvājumos interesantākā ideja bija iespēja no gumijas pulvera gatavot vides objektus, mazāk oriģināli bija varianti ar gumijas pulvera izmantošanu dažādos ielu un laukumu segumos, kā arī gumijas pārstrādes iekārta.

Pašiem jāatbild uz dažiem jautājumiem

Hakatona uzvarētāju komandas "Air Glass Technology" pārstāvis Anatolijs Trumpels par to, kā strādājuši ar ideju veidot māla un stikla šķiedras ķieģeļus, paskaidro: "Šī ir milzīga problēma visas Eiropas mērogā. Poligonā savestie stikla šķiedras ražošanas pārpalikumi nav atkritumi, tas ir resurss. Mūsu piedāvājuma priekšrocības – vajag mazāk enerģijas nekā parasto ķieģeļu ražošanā, mūsu ķieģelis ir labs gan siltumizolācijā, gan kā dizaina materiāls. Tas ir viegls, līdz ar to ar vienas un tās pašas kravnesības transportu mēs varam aizvest divreiz vairāk ķieģeļu."

Pirms hakatona vēstules par piedāvāto produktu nosūtījuši pieciem ražotājiem, starp kuriem bijuši arī "Knauf" un "Isover". "Saņēmu tikai divas atbildes. "Knauf" izrādīja interesi, jo arī viņiem esot ļoti daudz šāda veida ražošanas pārpalikumu, kurus vajadzētu pārstrādāt. Zīnu, ka projektā ar zinātniekiem iesaistīts arī "Isover", taču viņi to dara citā veidā," pastāsta A. Trumpels.

Komandas piedāvātajā biznesa modelī paredzēts uzcelt rūpnīcu, kurā pārstrādā stikla šķiedru un ražo ķieģeļus. Šāda rūpnīca gadā varētu saražot ap 800 tūkstošiem ķieģeļu. "Pagaidām mums vēl nav ļoti precīzu pārbaudes datu, laboratorijā pārbaudījām šo ķieģeļu stiprību, un tā ir tāda pati kā normālam māla ķieģelim. Šo materiālu var izmantot arī akustisko bloku ražošanā, turklāt tie nav lieli un smagi kā parastie. Sanāk, ka ar savu ķieģeli mēs ekonomējam uz ražošanu, iegūstam lielisku siltumizolācijas materiālu. Vēl viena priekšrocība – savu ķieģeļu ražošanai mēs varam izmantot jebkura veida stikla šķiedras ražošanas pārpalikumu," vēl dažas priekšrocības min Anatolijs.

Uzvarētāji plāno piesaistīt investoru un būvēt savu rūpnīcu Valmierā, lai nākotnē varētu pārstrādāt 10 tūkstošus tonnu stikla šķiedras ražošanas pārpalikumu – tas nebūs nekas liels Eiropas mērogā, taču tādā veidā būs iespējams parādīt, ka šī tehnoloģija strādā.

Tikmēr akciju sabiedrības "Valmieras stikla šķiedra" valdes

ATGĀJAS PIEDĀVĀ iecept māla ķieģelīšos

"Valmieras stikla šķiedras" ražošanas pārpalikumu jeb atgāju milzu blāķis ik gadus poligonā "Daibe" papildinās par apmēram 10 tūkstošiem tonnu, tā ir liela trešdaļa no gadā šeit atvestajiem 28 tūkstošiem tonnu atkritumu.

Anatolijs Trumpels, kurš pārstāv hakatona uzvarētāju komandu, norāda, ka viņu idejai par māla un stikla šķiedras ķieģeļu ražošanu ir daudz pozitīvu faktoru. "Vajag mazāk enerģijas nekā parasto ķieģeļu ražošanā, mūsu ķieģelis ir labs gan siltumizolācijā, gan kā dizaina materiāls. Tas ir viegls, turklāt ražošanai mēs varam izmantot jebkura veida stikla šķiedras ražošanas pārpalikumu."

loceklis Ģirts Vēveris ir piesardzīgi konstruktīvs: "Neiedziļinoties pašā projektā, ir ļoti grūti pateikt par nākamajiem soļiem. Ideja atbilst mērķim ātri un viegli iestrādāt mūsu ražošanas procesa pārpalikumu, izveidot no tiem kaut ko jaunu. Jautājums ir – ar kādiem līdzekļiem šis jaunais var tapt, ar ko šis jaunais atšķirsies no tā, kas pašlaik jau kaut kur eksistē un tiek lietots. Ne tikai pēc īpašībām, bet arī pēc izmaksām. Kas nepieciešams, cik dārgs vai lēts ir pats process, lai šo jauno ķieģeli novestu līdz komercializācijai." Pati ideja, viņaprāt, ir ļoti laba. "Novēlu veiksmi, lai izdodas, bet uz pāris vienkāršiem jautājumiem viņiem nāksies atbildēt – ar ko tas atšķiras un cik tas maksās? Un to viņi paši zina vislabāk!" saka Ģ. Vēveris.

Darbojas ar pārliecību

Dažus mēnešus pēc hakatona Ģ. Kuplais rezumē: "Uzvarētāju komanda bija starptautiska, un tur bija arī augsta līmeņa zinātnieki no Krievijas. Visi četri komandas

"Air Glass Technology" dalībnieki ir bijuši poligonā, es viņus esmu vedis uz mūsu stikla šķiedras krātuvi, bet redzētais viņus nepārsteidza – viņi to visu jau zināja. Man patika, ka šiem vīriem ir pārliecība par to, ko viņi dara, viņi zina par šo produktu ļoti daudz. Ķieģelis, kas viņiem bija sanācis, ir ļoti interesants! Protams, ka tas vēl jāpārbauda visos būvniecības institūtos un attiecīgās laboratorijās, bet šī ķieģeļa labās īpašības pārliecināja. Pirmkārt, to rokā paņemot, ir viegls. Tas arī peld ūdenī un neuzsūc mitrumu, tam ir arī laba siltumizolācijas spēja! Iespējams, ka tā ir ļoti laba lieta, jo ēkai no šādiem ķieģeļiem nav jābūvē milzīgi pamati un tur jau varētu sanākt ietaupījums. Protams, pagaidām nav zināma šāda ķieģeļa pašizmaksa."

Ja var ticēt hakatonā dzirdētajai informācijai, tad aiz idejas stāvēt arī pietiekami naudīgi investori. Iedevuši vairākus stikla šķiedras ražošanas pārpalikumu paraugus izmēģinājumiem. Tā ie-

spējama izejmateriāls aizvests uz laboratorijām Krievijā, lai komanda strādātu tālāk. "Izejvielu no "Valmieras stikla šķiedras" iespējamai ķieģeļu ražošanai taču nav jāņem par velti – ja 95 eiro par tonnu ir dabas resursu nodoklis, ko uzņēmumam jau nākošgad būs jāmaksā faktiski nekuriem, tad, manuprāt, ražotāji pat būtu gatavi piemaksāt 50 eiro par tonnu tiem, kuri savāktu viņu ražošanas atlikumus – jau nevis kā atkritumus, bet gan kā būvmateriāla izejvielu!" uzskata Ģ. Kuplais.

Interesanti, ka pēc hakatona uz poligonu bija atbraucis vēl kāds interesents no Baltkrievijas, kas piedāvāja stikla šķiedras ražošanas pārpalikumu iestūķēt dzelzceļa vagonos un vest pie viņiem, lai baltkrievi varētu ražot siltumizolācijas materiālu. Bet viņš, papildinot kartupeļu maisu ar potenciālo izejmateriālu, tā arī ar konkrētu piedāvājumu nav atgriezies. Turklāt transportēt šķiedras atgājas (tā šos stikla šķiedras ražošanas pārpalikumus ieraduši savā profesionālajā slengā vēl kopš Valmieras stikla šķiedras rūpnīcas laika dēvēt paši šķiedras ražotāji), kas ir kā spaģeti bez beigām, būšot ļoti sarežģīti, uzskata "Daibes" vadītājs. Tomēr jebkurā gadījumā Ģ. Kuplo priecē, ka ceļš uz māla un stikla šķiedras ķieģeli vai vēl kādu noderīgu celtniecības materiālu, kurš tiktu ražots no stikla šķiedras ražošanas pārpalikumiem, ir sācies.

Materiāli tapuši ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu. Par publikāciju saturu atbild SIA "Kurzemes Vārds" un reģionālās izdevniecības.

NOVADI ZAĻO

Zemē aprakta bīstamība

Diemžēl, nodrošinot savas ikdienas vajadzības, cilvēki saražo ne vien sadzīves, bet arī videi bīstamus atkritumus, kuru pārstrāde daudzos gadījumos nav atrisināta vai pat iespējama. Tāpēc liela to daļa tiek noguldīta zemes dziļēs. Arī Latvijā savulaik izveidotas vairākas bīstamo atkritumu izslaiķīgās uzglabāšanas novietnes (BAĪN), no kurām tālāk krājumi ceļo vai nu uz citām valstīm, vai gulst vienīgajā valstī esošajā bīstamo atkritumu galējās noglabāšanas poligonā, kas atrodas Dobeles novada Zebrenes pagastā.

Bīstamos atkritumus savāc kampaņveidīgi

Saskaņā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) informāciju atbilstoši spēkā esošajam "Atkritumu apsaimniekošanas likumam" par bīstamiem atkritumiem tiek klasificēti tie, kuriem piemīt viena vai vairākas īpašības, kas padara tos bīstamus cilvēku dzīvībai un veselībai, videi, kā arī personu mantai. Latvijā par šādu atkritumu apsaimniekošanas organizēšanu un koordinēšanu ir atbildīga valsts. Kā bīstamie atkritumi tiek klasificēti, piemēram, baterijas un akumulatori, eļļas un to filtri, būvgruži, lakas, krāsas, līmes un citi, un ir aizliegts šādus atkritumus sajaukt ar sadzīves vai ražošanas atkritumiem, tāpat tie jānoglabā speciāli šim nolūkam iekārtotajā poligonā.

Bīstamie atkritumi uz savākšanas punktiem no mājāsaimniecībām būtu jānogādā pašiem. Ražošanas uzņēmumiem parasti ir noslēgti līgumi par to savākšanu. Tiesa, Latvijā šī sistēma pilnībā vēl nav izveidota, jo iedzīvotājiem šķirošanas laukumos ir iespējams nodot tikai atsevišķu veidu sadzīvē radušos videi kaitīgo preču atkritumus, piemēram, baterijas, būvgružus un elektropreces. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (LVĢMC) uzdevums ir nodrošināt bīstamo atkritumu drošu apsaimniekošanu.

Iedzīvotāji dažādās kampaņās tiek aicināti būt apzinīgiem un bīstamos atkritumus nodot konkrētās vietās, piemēram, medicīnas atkritumus, teiksim, zāles, kam

beidzies derīguma termiņš, – aptiekās, vecās baterijas – speciāli tām domātajos konteineros, kas atrodas gan daudzos lielveikalos, gan iestādēs, nolietoto elektropreču savākšanu lielākoties veic uzņēmumi, kas nodrošina atkritumu apsaimniekošanu mūsu dzīvesvietā, un tamlīdzīgi. Protams, jautājums par to, cik daudzi no mums šīs iespējas izmanto, paliek atklāts. Tāpat kā tas, kur šis vākums nonāk pēc tam, kad esam apzinīgi to nogādājuši tam domātajā vietā.

Šķēpi par to, kura mājoklim līdzās atradīsies kaut vai tikai BAĪN, tikuši laužti visos laikos. Protams, speciālisti apgalvo, ka viss ir ļoti droši un pārdomāti, tomēr tajā pašā laikā pētījumu rezultāti liecina, ka bekās, kas aug šādu vietu tuvumā, nedaudz, tomēr pārniegts pieļaujama kancerogēna un citu ķīmisko vielu daudzums, tāpēc satraukums nav bez pamata.

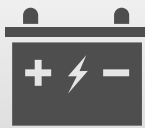
Uzskata, ka sistēma darbojas

VARAM gan uzskata, ka bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēma valstī ir izveidota un darbojas optimāli, jo valstī ir iekārtas šādu atkritumu apstrādei, neitralizācijai, kā arī to sadedzināšanai un apglabāšanai. Atsevišķi atkritumu veidi, kuru pārstrāde Latvijā nav iespējama, tiek nogādāti pārstrādei citās Eiropas Savienības valstīs.

Rūpniecībā un ražošanā radīto bīstamo atkritumu apsaimniekošanas atļaujas ir ietvertas attiecīgajiem atkritumu radītājiem izsniegtajās atļaujās A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai. VARAM komentē: "Protams, ja valstī attīstīsies jaunas rūpniecības nozares, kuras ir saistītas ar bīstamo atkritumu ražošanu, arī valstī izveidotajai bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmai būs jāpielāgojas. Valstī ir radītas iespējas iedzīvotājiem dalīti nodot sadzīvē radītos bīstamos atkritumus – to dalītās savākšanas laukumos, bateriju un mazās elektronikas savākšanas kastēs veikalos. Izveidotā atkritumu apsaimniekošanas sistēma arī pilnībā nodrošina ar Covid-19 inficēto slimnieku atkritumu apsaimniekošanu ārstniecības iestādēs. Tāpat arī ļoti pozitīvi vērtējama Farmaceitu biedrības realizētā iniciatīva par izlietoto zāļu pieņemšanu aptiekās. VARAM

BĪSTAMIE ATKRITUMI

No citiem sadzīves atkritumiem noteikti jāatšķiro šādi atkritumi:

BATERIJAS UN AKUMULATORI

ELEKTRISKĀS UN ELEKTRONISKĀS IEKĀRTAS

APGAISMES IEKĀRTAS UN LUMINISCENTĀS SPULDZES

MEDICĪNAS ATKRITUMI

SADZĪVES ĶĪMIJA

BŪVNICĪBAS ATKRITUMI

EĻĻAS UN FILTRI

NOLIETOTI TRANSPORTLĪDZEKĻI

Avots: "BAO"

ieskatā, iespējas sadzīves bīstamo atkritumu dalītai savākšanai palielināsies, tā kā pašvaldībām un to atkritumu apsaimniekotājiem līdz 2024. gada 31. decembrim būs jāizveido sistēma sadzīvē radušos bīstamo atkritumu dalītai savākšanai."

Glabā mēnešiem un ved prom

Viens no vadošajiem uzņēmumiem Latvijā, kas nodrošina pilna spektra atkritumu savākšanas, transportēšanas, apsaimniekošanas un pārstrādes servisu valstī, ir akciju sabiedrība "BAO". Tās pārziņā atrodas vairāki bīstamo atkritumu pārstrādes vai pagaidu uzglabāšanas novietņu kompleksi visā Latvijas teritorijā. Gardenes bīstamo atkritumu pagaidu uzglabāšanas novietne tika izveidota valstij piederošā objektā, ko pārņēma no padomju armijas. "BAO" pārdošanas direktors Normunds Reiniks uzskata, ka ar savu darbu, ieguldītajām tehnoloģijām un drošības risinājumiem uzņēmums pāņācis, ka šobrīd Gardenes novietnē ir augstākais drošības līmenis. To apliecina arī regulāri kontrolējošo dienestu pozitīvie atzinumi.

Tomēr apkaimes iedzīvotāji joprojām uztraucas par objekta ietekmi uz apkārtni. "Ievērojām visu nepieciešamo likumdošanu – gan Latvijas, gan arī ES regulu –, lai novērstu jebkādu nelabvēlīgu ietekmi uz vidi. Šeit nonāk atkritumi no visas Latvijas. Tie ir dažāda veida, piemēram, piesārņota grunts, laboratorijas ķīmikālijas, organiskie un neorganiskie atkritumi, absorbenti, piesārņota tara. Atkritumi novietnē atrodas dažādu laika periodu, aptuveni no 1 mēneša līdz 1,5 gadam. Šajā laikā ar tiem tiek veiktas visas profesionāli un tīras vides saglabāšanai nepieciešamās darbības (attīrīšana, pārpakošana, pārsūknešana utt.). Pēc atkritumu sagatavošanas vai pirmāpstrādes tie tiek eksportēti uz gala pārstrādes uzņēmumiem vai nodoti citiem atkritumu apsaimniekotājiem," procesus izskaidro

N. Reiniks. Bīstamo atkritumu apjoma pieaugums vai samazinājums gan esot komercnoslēpums, kas nav publiskojams. Uzzinām tikai, ka atkritumus no Latvijas eksportē arī uz Igauniju un Vāciju.

Iespējamā jauda daudz lielāka

LVĢMC Informācijas analīzes daļas ķīmisko vielu un bīstamo atkritumu nodaļas vecākais eksperts Vladislavs Beļskis nesaskata potenciālās problēmas, ko bīstamo atkritumu noglabāšanas poligona "Zebrene" apkaimē esošo lauksaimniecības zemju apsaimniekotājiem tas, iespējams, varētu radīt nākotnē. Viņš skaidro, ka bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona izveidei 2001. gadā veica ietekmes uz vidi novērtējumu un par vispiemērotāko tika atzīta tieši šī teritorija Zebrenes pagastā, starp galvenajiem izvēles argumentiem minot labvēlīgus izvēlētas vietas ģeoloģiskos apstākļus.

Pavisam poligonā kopš tā ekspluatācijas sākuma apglabātas 6125 tonnas bīstamo atkritumu, bet kopumā poligona noslodze ir zema, salīdzinot ar plānoto. Plānotā jauda ir līdz 9000 tonnu atkritumu gadā. "Objekta ekspluatācijas sākumā lielāko apglabāto atkritumu apjomu veidoja iepriekš uzkrātie atkritumi, tai skaitā iepriekšējos gados sadedzināto bīstamo atkritumu pelni un izdedži, kas tika uzglabāti līdz poligona darbības sākumam. 2015. gadā ievesto samērā lielo apjomu veidoja atkritumi, kas radās piesārņotas vietas sanācijas projekta īstenošanas laikā," paskaidro V. Beļskis. Pašlaik poligona aizpildījums esot aptuveni 5%. Sākotnēji poligona aizpildīšana bija plānota 20 gadu laikā, tāpat aptuveni līdz 2030. gadam, taču, ņemot vērā līdzšinējo apglabāšanas intensitāti, poligonā atkritumus varēs pieņemt apglabāšanai vēl vismaz 20 gadus.

Raugās, lai neizskalojas

Zebrenē noglabāto atkritumu izcelsme ir dažāda, piemēram,

rūpniecība, atkritumu pārstrāde, būvju demontāža, piesārņotu vietu sanācija. "Tipiski atkritumi, kas tiek nogādāti Zebrenes poligonā, ir ar zemu organisko vielu saturu un satur smagos metālus. Piegādātajiem atkritumiem tiek veiktas analīzes, lai noteiktu to atbilstību poligonam izsniegtai darbības atļaujai, kas limitē bīstamo vielu sastāvu. Atkritumi pirms nogādāšanas poligonā tiek apstrādāti – visbiežāk stabilizēti ar cementu, lai pēc iespējas samazinātu piesārņojošo vielu izskalošanos," eksperts skaidro.

Lai bīstamie atkritumi nenonāktu apkārtnē vidē, ir izveidota krātuve, kas nodrošina izolāciju starp krātuves pamatni un minerālo grunti, infiltrāta savākšanas sistēmu un tālāk. Poligonā apglabāto atkritumu organiskais saturs ir zems, līdz ar to praktiski nenotiek sadalīšanās process. Atkritumos esošās bīstamās vielas, piemēram, smagie metāli, dabā nesadalās. Apglabātie atkritumi ir stabilizēti, lai pēc iespējas novērstu tajos esošo bīstamo vielu izskalošanos. Tie tiek pārklāti ar grunts slāni, kā arī ar ūdens necaurlaidīgu pārklājumu, lai novērstu nokrišņu filtrāciju caur atkritumu slāni. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas darbojas visu poligona ekspluatācijas laiku. Šāda tipa poligoni pēc to piepildīšanas un slēgšanas tiek pārklāti ar speciālu noslēdzošo slāni, kas sastāv no ūdens necaurlaidīga materiāla slāņiem, kā arī īpašas formas grunts un auglīgas augsnes slāņa, kas turpmāk nodrošina nokrišņu ūdens novadīšanu, lai tas nenonāk saskarsmē ar apglabātiem atkritumiem, paskaidro "Zebrenes" speciālisti.

Materiāli tapuši ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu. Par publikāciju saturu atbild SIA "Kurzemes Vārds" un reģionālās izdevniecības.

Laila Liepiņa, Sanitas Miltovičas arhīva foto

Doties ceļā ar fotoaparātu

SANITA MILTOVIČA ATRADUSI LABĀKO SKATPUNKTU, KĀ IEMŪŽINĀT PELČU MUIŽU. „Esmu fotografējusi gan rāpus, gan guļus, esmu uz akmeņiem un siena ruloniem rāpusies. Man patīk tieši process – meklēt, mēģināt, lietās un vietas ieraudzīt pa jaunam. Patīk tā neprognozējamība un azarts.”

ZIRNEKĻA DARINĀJUMS, rotāts ar rasas pērlītēm, rāda, cik apbrīnojami smalki un rūpīgi tā autors strādājis un cik trausls ir tīkls.

ZIVJU DZENĪTIS PIE SV. KATRĪNAS BAZNĪCAS AGRI NO RĪTA ĶER ZIVTIŅAS. „Vēl ieguvums no fotografēšanas ir tas, ka ļoti daudz ko jaunu var uzzināt. Nofotografēju putniņu vai kukaini, ko nepazīstu, padalos dabas fotogrāfu vietnēs internetā, un atradīšies eksperts, kurš noprecizēs, kas tas ir. Tā uzzināju, kā izskatās dzeltenā stērste un vairogblakts.”

SKATS AIZ LOGA. „Man patīk saullēkti. Visbiežāk tie fotografēti pa dzīvokļa logu. Ļoti paveicies, ka dzīvoju trešajā stāvā ar skatu uz austrumiem – visa Kuldīga pie kājām: māju jumti, baznīcas. Man pie sienām nav ne gleznu, ne bilžu, jo labākā bilde ir skats pa lielo logu. Katru rītu kaut kas būs citādāk – nekas nestāv uz vietas, tikai jāierauga. Vakarā aizkarus speciāli atstāju neaizvilktus – varbūt no rīta aiz loga būs pārsteigums.”

KOKI SPOGUĻOJAS DĪĶĪ SKAUTU MEŽĀ PADURĒ. „Iedomājies fotografēt atspulgos. Ko tik visu nevar ieraudzīt! Esmu aizrāvusies – tik krāsaini! Dažreiz atspulgs ir košāks nekā pats objekts. Vējš sacel viļņus un atspulgu deformē līdz nepazīšanai. Gribas salīdzināt, ka arī mēs katrs esam atspulgs citu acīs.”

ZELTA PEĻĶE IERAUDZĪTA UZ DUBĻAINA CEĻA TUMŠĀ NOVEMBRA VAKARĀ: „Atspulgos var meklēt ne tikai ūdenstilpēs, bet arī logos, peļķēs, pārplūdušā pļavā, uz ledus, mitrā laukā.”

2018. GADA MARTĀ SKAISTI AIZSALA ALEKŠUPĪTES ŪDENSKRITUMS. „Sabildēju un ieliku feisbukā. Portāls Nra.lv lūdza atļauju pārpublicēt. Tad sapratu, ka laikam tiešām man kaut kas izdodas.”

CEĻŠ AIZ LAPSU MĀJĀM. Pelēkā dienā drūms mežs pēkšņi mainās, kad iespīd saulīte, un lāsītes no salijušiem koku zariem sāk iztvaikot. „Man daudzās bildēs ir ceļš, jo es taču visu laiku eju. Visa dzīve ir kā ceļš, un, jo vairāk līkumu, jo interesantāk.”

MEŽS IEŅEM CIVĒKU PAMESTAS VIETAS. Vecs dārzs viss apaudzis ar ķērpjiem, ozols nolūzis, bet pavasarī zied sniegpulkstēnišu lauks – viss balts līdz pat ceļam. „Vieta magiska, pievelkoša. Jādomā, kādi ir tie stāsti šai vietai: kas šeit dzīvojis, ko domājis, darījis, mīlējis. Meži pilni ar drupām un stāstiem, ko varam tik iztēloties.”

CIVĒKU IZMESTAS LIETAS DABA MĒĢINA PIENĒMĒT UN ADOPTĒT – uz celma uzmetas bikses apaugušas ar ķērpjiem un iekļāvušās meža dzīvē.

Ceļš aizvedis uz dzimto pusi pie Mazā Nabes ezera, kur kādreiz bijušas Sanitas mammas bērnības mājas.

Kurp ved Rumbabuss?

(Sākums 23. novembrī.)

Labās atsauksmes par ekskursijām, ko ar elektroautobusu *Rumbabuss* Kuldīgā vada gide Inga Trumsiņa, arī *Kurzemieku* rosināja iepazīt pilsētu no cita skatpunkta. I.Trumsiņa katru ekskursiju pārvērš unikālā piedzīvojumā gan nesteidzīgu izjūtu baudītājiem, gan steidzīgākiem pilsētas viesiem. Mēs aizrautīgi klausāmies gides stāstījumā.

- Mālu iela ● Pilsētas estrāde ●
- Pētera un Ventspils iela ●

Rumbabuss ar Ingu Trumsiņu pie stūres mūs vīzina uz Mālu ielu. Tā ir liels pārsteigums pilsētas ciemiņiem. Mēs ar šo ielu lepojāmies, jo Kuldīga noteikti ir mākslinieku pilsēta. Ielas kopējais noformējums un kaķu klātesamība to dara īpašu.

Lai būtu pamanāmāks, viens ručuks ērti iekārtojies uz automašīnas jumta un ar ziņkāri noraugās uz mums. Gide novērojusi, ka kaķiem patīk fotografēties – tūristiem tie ļaujas, reizēm pat īpaši iepazīt. „Mālu ielā daži kaķi ir zvaigznes. Es piebremzēju, pagaidu, kamēr tie paies malā, vēl pagaidu, kamēr tiks safotografēti, un tikai tad ceļš var turpināties,” smaidot nosaka Inga. „Kad *busiņā* sēž mazi bērni, viņiem tomēr mēdz kļūt garlaicīgi. Tādos brīžos aicinu skaitīt kaķus. Un katru reizi, kad kādu ierauga, jāsaka: „Ņaul!” Dažreiz tas gan ir lieki teikts, jo kāds ņaud nepārtraukti. Kopā ar bērniem atrakcijai pievienojas arī pieaugušie.”

„Kuldīga ir kino pilsēta. Mālu ielā uzņemta filma *Ūdensbumba resnajam runcim*. To redzējuši pilnīgi jebkura vecuma cilvēki, arī tie, kuri nerunā latviski. Ekskursantiem jautāju: „Vai šo vietu atpazīstat?” Vēl filmas uzņemšana saistīta ar konditoreju *Dārziņš*. *Ūdensbumba resnajam runcim* saņēma nacionālu filmu festivāla *Lielais Kristaps* skatītāju balvu un vēl vairākas citas.”

Vairāki Mālu ielu iedzīvotāji apvienojušies un pie ēkām nolikuši puķupodus, kas darināti no padomju laiku atkritumu urnām. Gidei lieliski izdevās mums nodemonstrēt, kā notiek ekskursijās, kad sarunās tiek iesaistīti vietējie, uzziņāta dažāda informācija. Kādā pagalmā redzams piemineklis filozofam Hēgelim. Pats saimnieks, filozofs Ģirts Jankovskis stāsta: to tur ierīkojis tādēļ, ka par viņu rakstījis disertāciju. Nedaudz uz priekšu atrodas mākslas studija M22, ko 2017. gadā atvēruši mākslinieki Ieva Vītola-Lindkvista un Ole Lindkvists, kuri prasmes pilnveidojuši dažādās Eiropas pilsētās. Pārceļoties uz Kuldīgu, radusies ideja par krāsu mācību pieaugušajiem, un tā sākti gleznošanas kursi, kuros var piedalīties ikviens, kam ir interese par krāsu un formu.

Iebraucot Estrādes parkā, dalāmies atmiņās par bērnības laiku, kad te atradās gan karuselis, gan riteņu noma. „Vai atceraties, cik maksāja biļete uz ķēžu karuseli?” jautā gide. Purinām galvu – neatceramies. „Tās bija 20 kapeikas. Par rubli iznāca pieci braucieni.” Bet šodien te ir mūsdienīgs rotaļu laukums *Ķirbītis*, dažādas iekārtas, ieklāts krāsains gumijas segums, pie laukuma – soliņi. Taps arī jauna asfalta pumpu velotrase un atjaunots skeitparks. Attēlā redzamā ēka ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis no 18. gs. Tā pielāgota dzīvošanai, bet savulaik celta kā vešūzis jeb veļas mazgātava. Mājai apakša ir šaura, bet augša – plata. Tādas veļas mazgātavas Kuldīgā bijušas divas – otra atradusies tur, kur tagad kafējnicā *Stenders*.

Braucot no Estrādes parka, viesi priecāties par glīti sakrauto maluku, vasarā tur kuplojuši dažādu krāsu puķupodi. Daži ekskursanti pat neticot, ka tā nav mākslas instalācija. „Kuldīgas vīrietim vienmēr ir, ko darīt, jo malka jāskalda un jāsakrāmē,” skaidro Inga.

Izbraucam uz Pētera ielas, un kreisajā pusē – kapličas zvanu tornis. Agrāk te bijusi kapsēta, bet pēc tās slēgšanas vieta daļēji apbūvēta. Zvanu torņa būvniecības gads ir 1782 – tā minēts vējrādī. Tornis autentiski atjaunots. Tālāk Ventspils ielā redzamas 18. gadsimtā celtās tirgotāju mājas. Daudzām laika gaitā durvis aizbūvētas, un tas labi redzams pēc aprisēm sienās. Tas darīts tāpēc, ka cilvēki uzskatījuši: dzīvojamajai mājai pietiek ar vienām durvīm. Arī logi vairākās aizmūrēti.

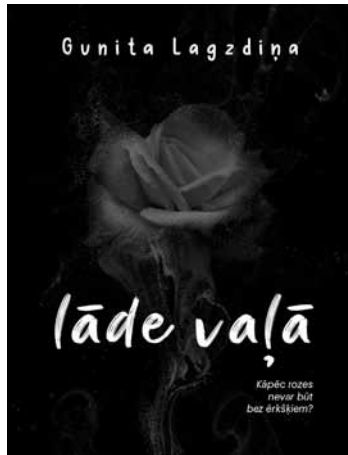
(Turpmāk vēl.)

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības atbalstu.

„Piesēžos pie baltas lapas un ļaujjos”

Rakstīšana ir maģija – tā romāna *Lāde vaļā* autore GUNITA LAGZDIŅA atzina tiešsaistes sarunā, ko pasākumu ciklā *Rakstnieks pilsētā un katrā pagastā* lasītājiem šomēnes rīkoja Aizputes pagasta bibliotēka un tās vadītāja Inese Šterna. Autore stāstīja par savu ceļu rakstniecībā, radošajām aizkulisēm un grāmatu izdošanas pasaules mītiem.

Gunita uzaugusi Rendā, taču par savām mājām jau ilgus gadus sauc Liepāju. Viņa ir rakstniece, grāmatu korektore un redaktore. Pēdējos 20 gadus strādājusi par žurnālisti un literāro redaktori laikrakstā *Kursas Laiks*. Par to periodu Gunita teic: „Tas bija mans lielais sirds darbs, tāpēc bija smagi, kad avīzi likvidēja. Taču visas pārmaiņas ir uz labu.” Viņa ir trīs grāmatu autore: pirmais stāstu krājums *Spēlītes* izdots 2017. gadā, divus gadus vēlāk – krājums *Ieraudzīt varavīksni*, bet šogad – romāns *Lāde vaļā*.

Gunita Lagzdina par sava romāna *Lāde vaļā* vāku: „Ieraudzīju mākslinieces Natālijas Kugajevskas atsūtīto attēlu un tūlīt sapratu – būs īstais.”

ZINĀJA KOPŠ MAZOTNES

Gunita radoši izpaudusies jau bērnībā: „Uzaugu laikā bez tehnoloģijām, par ko varu teikt lielu paldies. Mācēju sevi izklaidēt un attīstīju fantāziju. Tāpēc saku, ka esmu cilvēks, kurš neizprot vārda *garlaicīgs* nozīmi. Viena no lietām, kas mums, sētas bērniem, bija kā izklaide: pārstāstījām izlasītās grāmatas – gan spoku stāstus, gan anekdotes; kad stāstāmā aprūkās, paši izdomājām, kā mēs tos saucām, pekstiņus. Man jau tad ļoti padevās stāstīt stāstus. Pašai vēl šodien tie prātā iesēdušies tik dziļi, ka vairs nevaru atšķirt, kurš manis izdomāts un kurš patiešām notika.”

Tad nācis skolas laiks ar domrakstu un dzejoļu rakstīšanu: „Jau tolaik diezgan ambiciozi paziņoju, ka būšu slavena dzejniece un par mani mācīs latviešu valodas un literatūras stundās. Lai gan rakstu arī dzejoļus, tomēr par dzejnieci sevi saukt nevaru, toties tas, ka mani pieminēs stundās, gan ir noticis. Mana paziņa māca latviešu valodu ķīniešiem. Viņa lika manās *Spēlītēs* meklēt divdabjus, kuru tekstos tiešām ir ļoti daudz.”

KAD EMOCIJAS IET PA GAISU

Par pirmajiem soļiem rakstniecībā Gunita atceras: „Pamatskolas beigās nelaimīgi iemīlējās, emocijas gāja pa gaisu, un kaut kur tas viss bija jāliek. Biju kārtējoreiz izlasījusi Zentas Ērgles triloģiju *Starp mums, meitenēm, runājot* un izdomāju, ka arī es taču varētu pamēģināt ko tādu uzrakstīt. To, kas iznācis, parādīju tikai labākajai draudzenei, kura teica: „Baigi labi – raksti vēl!” Vidusskolā uzdrošinājos tekstu parādīt skolotājam. Ar manu atļauju viņa to iesūtīja skolēnu radošo darbu konkursam, kurā dabūju otro vietu rajonā. Kad pilnīgi sveši cilvēki žūrijā to atzina

par labu, bija tāds gandarījums un pagodinājums! Sapratu, ka varu to darīt. No tā brīža ar rakstīšanu aizrāvjos. Tā man ir kā narkotikas – es aizeju pilnīgi citā dimensijā! To nevar izskaidrot tam, kurš neko radošu nedara.”

GANDARĪJUMS – LABIE VĀRDI

Rakstīšanu Gunita salīdzina ar grūtniecību: „Tas ir tikpat mistisks un maģisks process. Patī nekad nezinu, kas ar mani varoņiem notiks, kā stāsts beigsies. Nav nekādas shēmas, neveidoju tēlu kartītes, kurās pierakstītu, kas viņi ir, ko darījuši un ko māc. Piesēžos pie baltas lapas un ļaujjos tam, kas fantāzijā notiek. Reizēm pati esmu pārsteigta, kas iznācis. Bet pirms tam vienmēr sameklēju kalendārā varoņu vārdus. Un tad viņi sāk dzīvot savu dzīvi.”

„Lielākais kompliments ir tad, kad lasītājs pasaka: „Tavu grāmatu noskatījos kā aizraujošu filmu.””

Lai gan stāstos ir arī sirdssāpes un traģēdijas, teksts tomēr nesot gaišumu, cerību. „Ir tādas grāmatas – lasot pārņem depresīvas emocijas. Gribu, lai manos stāstos būtu gaišums, lai cilvēki būtu priecīgi. Lielākais kompliments ir tad, kad lasītājs pasaka: „Tavu grāmatu noskatījos kā aizraujošu filmu.””

Kopš grāmatas iznākušas, paziņu loks krietni paplašinājies: „Man patīk, ka uzraksta kāds pa-

zīstams vai pilnīgi svešs un paslavē. Svešam taču nav pienākuma teikt labus vārdus, tāpēc šādas ziņas mudina rakstīt vēl un vēl. Bieži vien lasītājiem jautāju, kas ar stāsta varoņiem notiks tālāk. Atbildes saņemu tik dažādas, ka, tās lasot, ir tāds smaids! Es taču pati nezinu, kā tas beidzas.”

BEIDZOT ATNĀK ROMĀNS

Par romānu *Lāde vaļā* autore stāsta: „Iepriekš lasītāji bieži teica, lai rakstu garāk – viņi gribot romānu. Es arī gribu, bet tas nenāk! Rakstu, un iznāk garstāsts. Nekad neesmu centusies mākslīgi pagarināt. Iesākot rakstīt *Lādi*, cerēju, ka varbūt beidzot tas romāns atnāks, tomēr notikumi risinājās tik raiti, ka sapratu: nebūs – būs kārtējais garais stāsts. Tad ieraudzīju, ka *Zvaigzne ABC* izsludinājusi romānu konkursu, un nodomāju: nu, kaut kā jāpievilina tā mūza, lai beidzot atnes romānu. Izmantoju visādas vilktības: galvenās varones draudzenei liku notikumus raksturot kā romāna vērtu sižetu, vienam varonim pat ieliku vārdu Romāns. Kad teksta apjoms sāka tuvoties simt lapām, sapratu: nu būs!”

KONKURSOS VAIRĀKU IEMESLU DĒĻ

Jaunajiem autoriem piedalīties izdevniecību konkursos esot vērtīgi: „Pirmais iemesls ir termiņš, kas motivē darbu pabeigt. Otrā lieta – garantija, ka manu darbu izlasīs. Trešā ir atgriezeniskā saikne. Pat tad, ja nav izdevies tikt starp laureātiem, var žūrijai pajautāt, ko būtu vajadzējis darīt citādi, lai darbs iegūtu augstāku vērtējumu. Arī ceturttā lieta nav mazsvarīga – honorārs. Ja vien neesat literatūras grandī, jums pat sapņos nerādītos lielas summas. Bet konkursos prēmijas ir krietni lielākas nekā ikdie-

nas honorārs.”

Gunita atminas: „Es biju sataisījusi krājumiņu ar, manuprāt, labākajiem stāstiem un izsūtījusi visām izdevniecībām. Labu laiku neviena neatbildēja, pēc mēneša sadūšojos un uzrakstīju e-pastu, vai stāsti ir saņemti un izlasīti. Atbildēja divas izdevniecības aptuveni no desmit. Atkal pagāja mēnesis – apvaicājos, kā sokas ar manu darbu izlasīšanu. Divas izdevniecības bija ar mieru izdot grāmatu, un man atlika izvēlēties. Redaktore toreiz atklāja, ka viņai patikusi mana neatlaidība un pēcāk tas, ka iesaistījos grāmatas popularizēšanā un pārdošanā.”

IZDOŠANĀ AUTORS NOSAKA MAZ

G.Lagzdina stāsta par mītiem, ar ko saskārusies rakstniecības pasaulē: „Viens no lielākajiem ir tāds, ka autors kontrolē arī izdošanu. Tā nebūt nav! Visu nosaka izdevniecība, jo tā riskē, manī ieguldot, līdz ar to daudz ko nosaka. Piemērs par manu grāmatu vākiem. *Spēlītēm* man piešķīra mākslinieci Natāliju Kugajevsku, kuru vēl nepazinu. Viņa atsūtīja vairākus variantus. Ieraudzīju, un vienkārši pamira sirds. Cik tas bija trāpīgs! Mana mīļākā krāsa ir sarkana, un man ļoti patīk dejot. Arī žūrijai šis vāks bija favorīts, tāpēc pat nenācās to pierunāt. Otrajai grāmatai *Ieraudzīt varavīksni* tika tā pati māksliniece, bet redaktore atrakstīja, ka žūrija jau nospriedusi par citu vāka variantu, ne to, kas man patīk. Nodomāju: ja grāmata iznāks ar tādu, es to pat negribēšu ņemt rokā... Tad nu lūdzos, ceļos krizdama, lai liek jebkuru citu no septiņiem variantiem – tikai ne to! Tā izdevās izkarot pa savam, taču citu rakstnieku pieredzē bijis tā, ka gandrīz vai nav nekādas teikšanas,

kāds grāmatai būs vāks.”

Trešo grāmatu laidusi klajā cita izdevniecība: „Tur man lika vākus apskatīt mājaslapā un pateikt, kuri iet pie sirds, lai saprastu, kādā virzienā meklēt mākslinieku. Atradu piecus sev tuvus variantus, un izrādījās, ka māksliniece ir tā pati Natālija – biju priecīga. Šoreiz ļāva ar mākslinieci runāt pašai. Kad Natālija atsūtīja savu variantu, tūlīt sapratu, ka būs īstais. Lai gan redaktorei patika cits, beigās pieņēma manis izvēlēto.”

PAR SAPNI JĀPACĪNĀS

Par otru mītu Gunita teic: „Daudzi domā – tā kā esmu autore, tad savas grāmatas varu dabūt čupām un dalīt pa labi, pa kreisi. Arī tā nav. Tas atkarīgs no izdevniecības, taču algā nekad neesmu saņēmusi vairāk par desmit. Kad kāds atraksta, vai pie manis var iegādāties, tad pati eju uz grāmatnīcu un pārku, pēc tam nogādāju tālāk.

Trešais mīts ir par to, ka autors saņem ļoti lielu naudu. Visvairāk pelna grāmatnīcas un izdevniecības. Autoram no tā tiek pavisam maz, taču vienmēr vajag par sevi pacīnīties un uzlikt augstāku latiņu. Otrajai grāmatai iznāca izcīnīt nedaudz lielāku algu, nekā paredzēts. Tāpēc vienmēr uzsveru: „Ja tev ir sapnis, ej un cīnies – nepadodies pie pirmajām grūtībām! Ja tevi izsviež pa durvīm, rāpies iekšā pa logu!” Ir taisnība teicienā, ka visa pasaule sadodas rokās, lai tev palīdzētu, tāpat arī domas materializējas. Retajam viss tiek pieņemts uz zelta paplātes. Tāpēc formulējiet sapņus, pierakstiet tos un sāciet piepildīt! Jo, kā teica viens autors, kura grāmatu rediģēju: ja nezini, ko gribi, dabūsi to, kas paliek pāri.”

Amanda Gustovska
Gunitas Lagzdinas arhīva foto

Bijusi *Kursas Laika* žurnāliste un literārā redaktore, tagad jau trīs pašas grāmatu autore Gunita Lagzdina.

SARUNA AR JUBILĀRI

Dāvana – iekoptais dārzs un audzēkņu izaugsme

Kuldīgas skolotāja Anita Januša 29. novembrī svinēs 45. dzimšanas dienu.

„Gadskaitlim īpašu uzmanību nekad neesmu pievērsusi. Ja kāds pajautā, cik man gadu, mazliet jāpadomā,” viņa atzīst.

„Arī citus pēc vecuma nevērtēju, jo cilvēks vienmēr ir tik jauns vai arī tik vecs, cik pats jūtas. Tas var būt depresīvs un noguris, bet var būt arī dzīvespriecīgs un it visā ieinteresēts. Tā ir paša izvēle.”

Anita mācījusi Zlēku pagastā, tad Ventpils 1. ģimnāzijā, studējusi Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātē, bet Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē iegūts maģistres grāds pedagoģijā. Darba gaitas sākusi V. Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā, bet tagad ir pašnodarbināta latviešu valodas privātskolotāja.

NO LAUKU LĪDZ KULDĪGAS MĪLESTĪBAI

Bērību Anita aizvadījusi laukos: „Tur man patika. Ģimene dzīvoja ļoti skaistā vietā. Kurš bērns gan negribētu savu suni, savu trušu saimniecību un pat savu zirgu, ar ko trakā ātrumā brāzties pa meža ceļiem? Tomēr laika gaitā esmu sapratusi, ka labāk man patīk pilsētā. Turklāt, liekot roku uz sirds, varu atzīties mīlestībā tieši Kuldīgai. Pilsēta katru gadu kļūst arvien skaistāka. Te ir lieliska vieta dzīvošanai un arī strādāšanai.”

AIZRAUŠANĀS – SKRIET

Anitu aizrauj dažādas nodarbes: „Viens stāsts būs par sportu. Skolas laikos biju no tiem, kuriem sports nebija īpaši tuvs. Turklāt manu pārliecību par šīs nodarbes nesvarīgumu palīdzēja stiprināt

vairāku skolotāju teiktais, ka galvenās ir zināšanas. Tas man, protams, bija ērti.

Tomēr viss mainījās, kad vīrs ierosināja skriet. Tikai nesmeļieties! Sākumā gāju uz stadionu ļoti vēlā vakarā, kad jau tumšs, lai neviens neredz. Vēlāk sāku piedalīties seriālā *Skrien Latvija* un biju pārliecināta, ka pieci kilometri ir mans limits. Tomēr reiz, kad seriāla posms notika Kuldīgā, abi ar vīru apsēdāmies vecpilsētā uz kādas mājas sliekšņa, lai paskatītos, kā izskatās tie pārcilvēki, kuri skrien 21 kilometru. Interesanti, ka to brīdī kāds garāmgājējs fiksējis fotogrāfijā, ko pēc tam mums atsūtīja. Protams, pēc laika skrējām arī 21 km, bet vēlāk – visu maratonu. Pirms neilga laika tiku pie iespējas skriet Ņujorkas maratonā, diemžēl pandēmija šos plānus izjauca. Priecājos, ka nu jau skriešana kļuvusi par ieradumu.”

„TIKAI NEIZSTĀJIES!”

Anitas diena sākas agri: „Ceļos gandrīz vienmēr pirmā. Kad mājinieki pavadīti savās gaitās, eju četrus kilometrus ar suni un tai laikā bieži klausos kādu raidierakstu, piemēram, *Diplomātiskās pusdienas* vai *Šķiltavu*. Tad vadu privātskolas latviešu valodā bērniem un jauniešiem no 1. līdz pat 12. klasei. Šis darbs sniedz gandarījumu. Manu audzēkņu vecāki saprot izglītības nozīmi, tāpēc sadarbība ir viegla. Vislielāko pri-

ku sagādā audzēkņu izaugsme. Un, ja vēl kāds pats pasaka, ka katra nodarbība ir kā liels lēciens uz priekšu, jutos arī lepna. Reizēm audzēkņi atzīstas vai ar attieksmi parāda, ka latviešu valodas nodarbības ienīst. Jūs pat nevarat iedomāties, kā jūtos tad, kad pēc kāda laika viņi atzīstas, ka kopā ar mani daudz iemācījušies, jūtas droši, stāsta par gadījumiem, kad citus pārsteiguši ar zināšanām un prasmēm latviešu valodā! Šo procesu no nedrošības līdz pārliecībai redzu kā maratona skrīšanu. Kā man pirms Tallinas maratona teica kāds kungs gados: „Nedomā, ka ir grūti! Skrien vai ej – tikai neizstājes! Tev izdosies.”

VIENMĒR MĀCĀS PATI

Anita ik pa laikam apgūst ko jaunu: „Esmu izgājusi masieru kursus, apguvusi šūšanu, mācos valodas. Reizēm nojaušu, ka tas var arī nenoderēt, toties ir interesanti. Pamatskolā rakstīju dzeju. Tagad vēlme rakstīt transformējusies darba lapu veidošanā – tās rakstu par aktuālām tēmām, pirms tam izlasot daudz informācijas. Gan audzēkņi, gan skolotāji to atzīst par vērtīgu. Reiz biju pieteikusies žurnālista vietai *Kurzemniekā*. Toreiz gan neizrādījās spēcīgākā konkurence, bet tas nekas. Man patīk, kā darba dzīve izvērtusies tagad, un par savu labāko projektu uzskatu pašas radīto privātskolotājas darbu. Sadarbojos ar audzēkņiem no

Anita Januša pie Mīlestības sienas Monmartrā: „Uz tās 300 valodās, arī latviešu, rakstīts *Es tevi mīlu*. Varam pieņemt, ka ar šo foto es simboliski atzīstos mīlestībā Kuldīgai.”

visas pasaules, esmu viņiem radījusi lielisku iespēju latviešu valodas apguvei.

Mani aizrauj arī rokdarbi, īpaši tamborēšana, šūšana un izšūšana gan ar roku, gan mašīnu. Vēl – eksperimenti dārzā. Katru pavasari garāmbraucējus priecē mans dzelteno krokusu stādījums nogāzē.”

DAUDZ SIRSŅĪGU MIRKĻU

„Man labāk patīk darīt, nevis svinēt, tāpēc vairāk par nelielām ģimenes svinībām neesmu organizējusi. Man paveicies ar ģimeni, draugiem un paziņām, kas noorganizē kādu pārsteigumu. Šogad vislielākā dāvana būs laba veselība visiem man apkārt. Dārzs, ko kopā ar vīru un bērniem esam iekopuši, ir dāvana ikreiz, kad palūkojos uz to. Īpašs stāsts ir par jaukajiem dāvinātājiem, kuri iepriecina, uz mājas sliekšņa noliekot rudens avenes no Kabiles, ābolus no Veldzes vai piparmētras no pilsētas. Tas ir tik sirsnīgi! Reiz kāds cilvēks,

zinot, ka man patīk kaktusi, uzdāvināja tik daudz, cik gadu man paliek. Senāk kursabiedrenes nāca sveikt veselu nedēļu, katru dienu dāvinot ko citu.”

VĒRTĪBA – DARBI, NE VĀRDI

Anita secinājusi: „Cilvēka patieso vērtību rāda viņa darbi, nevis vārdi. Pašlaik apkārt tik daudzi bārsta skaļas pamācības un lielās ar izdomātu perfekto dzīvi. Bet gribu pajautāt: „Ko esi paveicis?” Ļoti augstu vērtēju tos, kuri spēj otra teikto noklausīties līdz galam, neiespraukties pa vidu ar savu stāstu. Ir tik komiski redzēt, kā otrs nevis klausās, bet aizrautīgi gaida, kad stāstītājs ievilkas elpu. Neesmu no tiem, kuri ar savu veikumu lielās. Vienkārši daru un priecājos par saviem un citu panākumiem. Padomos klausos, tomēr daru tā, kā pati uzskatu par vajadzīgu. To iesaku arī citiem.”

Amanda Gustovska
Anitas Janušas arhīva foto

STĀRKA VĒSTIS

Meitenes vien

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 17. līdz 24. novembrim piedzimušas deviņas meitenes.

Vecāki izvēlējušies vārdus Grēta Emma, Šarlote Emīlija, Stefānija, Annija, Megija, Viktorija, Adele, Melisa, Alīna.

JOKI

Degvielas uzpildes stacijā bērns jautā:

– Tēt, ja tu mūsu mašīnā ieliesi daudz benzīna, vai tā kļūs par autobusu?

– Kad es saņemu augstāko atzīmi, mana mamma nopērķ man kūku!

– Spriežot pēc figūras, tu esi teicamiece...

MANAS ATZIŅAS

Radīt jaukas emocijas, nenokārt degunu

Raimonda Vilmane, Snēpeles kultūras nama vadītāja

■ **Latvijā mani visvairāk iepriecina** tas, ka varu šeit būt. Latvija ir mūsu mājas! Nav daudz tādu cilvēku, kuriem savās mājās nepatīktu. Daba, cilvēki – tā ir mūsu bagātība. Skaistumu var atrast katrā gadalaikā, bet rudenī – īpaši.

■ **Latvijā mani visvairāk apbēdina** nekārtības. Sāpīgi, ka vēl arvien tiek piedrozoti meži, grāvji un ceļmalas, kaut arī katru gadu piedalāmies talkās un priecājamies par katru sakopto dabas stūrīti. Ir reizes, kad ceļmalās esam salasīju-

ši maisiem atkritumu, sajutuši gandarījumu, bet otrā rītā redzam, ka atkal mētājas tukša pudele. Tas sāp!

■ **Kuldīgā visvairāk iepriecina** pati pilsēta ar dvēseli. Tāds miers un pamatīgums. Mūžam šalcošā Venta ar putojošo ūdenskritumu, vecais tilts, ieliņas ar vēstures elpu. Iepriecina svētku rota, kurā pilsēta tiek saposta īpašajās reizēs. Iepriecina skaistie svētki, kuros mazs vai liels var izbaudīt sev tīkamo.

■ **Kuldīgā visvairāk apbēdina** dažas nepilnības. Mūsu pilsētu apmeklē daudz tūristu, un trūkst autostāvvietu. Ir jau saprotams, ka pilsēta nav liela, taču svētku reizēs grūti atrast vietu, kur atstāt auto.

■ **Mana lielākā vēlēšanās?** Kā teicis Imants Ziedonis: „Un tādas lielas laimes nemaz nav. (..) Ir tikai tādas mazas laimītes.” Vēlētos, lai

ātrāk beigtos kovidā sāga, varētu pilnvērtīgi strādāt, cilvēkus nešķirojot, bet gribētu, lai cilvēki arī kļūtu apzinīgāki, iecietīgāki, neizgāztu savas dusmas un nepatiku uz pārdevēju vai kultūras darbinieku.

■ **Man darbā vissvarīgākais ir** radīt emocijas. Ir patīkami, ka rezultātā spējam likt priecāties, just un izbaudīt. Strādāju pamatdarbā Snēpeles kultūras namā, bet papildus vadu amatierēāturus, un tā ir lieta, kas man ļoti iet pie sirds.

■ **Ja būtu jāmaina nodarbošanās**, noteikti strādātu ar bērniem. Viņi ir kā balta lapa grāmatā: ko tajā ierakstīs, tas arī paliks. Kopš esmu vecmāmiņa, pierakstu mazbērnu interesantākos izteicienus – ir jau pamatīga burtnīca. Ļoti interesanti. Kad pārlasu, tas ir tik jautri! Šie *spārmotie* izteicieni ir

daļa no atmiņām, kas liek atzīt, cik ātri skrien laiks.

■ **Mans dzīves moto:** „Labāk nodilēt nekā sarūsēt.”

■ **Vērtīgākā mācība:** nevar tikai ņemt – ir arī jādod.

■ **Es dzīvē nekad nenolēkšu ar gumiju.** Priecāšos un apbrīnošu, kā to dara citi, bet pati ne...

■ **No saviem vecākiem** esmu iemācījusies ļoti daudz. Ļoti žēl, ka būšana kopā ar viņiem tik ātri beidzās, bet tur neko nevaram darīt. Viena no atziņām, ko vecāki iemācīja: nedarīt neko tādu, kas naktīs neļautu mierīgi gulēt. Gadās jau visādi, un tad ir grūti, bet es cenšos.

■ **Mani visvairāk iedvesmo** atsaucīgi cilvēki, kuri grib darīt. Mazbērni neļauj man nokārt degunu, ja iezogas drūmas domas, viņi liek justies jaunai un visu varošanai.

NEDĒLAS VIESI

„Gribam, lai volejbols Kuldīgā paliek”

Mirkļi no spēles pret Limbažu/Murjāņu sporta ģimnāzijas komandu. Kuldīdznieki – pa labi no tīkla.

Tāds mērķis ir Kuldīgas vīriešu un sporta skolas audzēkņu volejbola komandai, kas šogad startē *Optibet* Latvijas čempionātā un pēc mēnesi ilgās mājsēdes 21. novembrī atkal varēja aizvadīt mājas spēli. Par cīņas garšu un komandas plāniem stāsta treneris JĀNIS JERUMANIS un viņa asistents KASPARS GERTNERS.

Aizvadījāt sīvu piecu setu cīņu. Lai arī beigās zaudējums, tomēr punkts nopelnīts. Kā vērtējat sniegumu laukumā?

Kaspars Gertners (K.G.): Pēc 15. novembra valdība deva zaļo gaismu, ka varam atsākt treniņus un aizvadīt spēles. Pirms šīs piespiedāmies un aizvadījām trīs treniņus: divas reizes zālē, vienu reizi aizbraucām uzspēlēt ar Aizputes volejbolistiem. Šodien nenospēlējām slikti. Zinot, kādi bijām septembra sākumā, kad vajadzēja divas trīs nedēļas, lai zālē justos komfortabli, tagad pietika ar pirmo stundu pirmajā treniņā, un jau varēja redzēt, ka spēlētāji bumbu jūt. Esam priecīgi par punktu, ko izcīnījām pret Limbažu un Murjāņu sporta ģimnāzijas komandu.

Jānis Jerumanis (J.J.): Jā, ņemot vērā nelielo sagatavošanās laiku, spēle izvērtās spraiga. Ar rezultātu 2:3 (25:22; 21:25; 19:25; 30:28; 6:15) atzinām pretinieku pārākumu, bet punktu turnīra tabulā ieguvām pret vienu no potenciāli spēcīgākajām vienībām čempionātā. Mūsu komandā rezultatīvākie spēlētāji bija Kaspars Gertners (14 punktu), Dāvis Andersons (13), Sandris Gulbis (10). Savukārt viesu komandā spēlēja arī divi sporta skolas audzēkņi: kuldīdznieks Eduards Stieģelis un skrudenieks Dāvis Storkis.

Kā pietrūka pēdējā setā?

K.G.: Fiziskās sagatavotības. Savukārt pretinieki jau ir spēļu ritmā.

J.J.: Pretinieki pēdējā setā

„Uz katru spēli jāiet ar domu, ka varam to uzvarēt,” saka Kuldīgas volejbola komandas treneris Jānis Jerumanis (pa labi) un asistents Kaspars Gertners.

Volejbola komandā Kuldīga/Kuldīgas novada sporta skola spēlē: Māris Grīnbergs, Ivo Demčuks, Ivo Laumanis, Klāvs Eglītis, Dāvis Andersons, Kaspars Gertners, Raivo Dabiņš, Sandris Gulbis, Mārtiņš Gecs, Jānis Linde, Klāvs Štebulis, Arnolds Freibergs, Ralfs Kudrovskis, Jānis Jerumanis, Andis Uplejs, Fēlikss Cīrulis, Ģirts Vicinskis.

savācās. Manuprāt, viņiem šosezon uzstādījums šajā līgā ir daudz augstāks nekā mums. Viņi cīnās arī Baltijas līgā un spēles aizvada katru nedēļu. Visu laiku trenējas. Tā ir komanda, kurai galotnes vajadzētu nospēlēt labi. Varbūt sapratām, ka punkts jau mums ir, un piektajā setā mazliet atslābām. Mēs bijām izdarījuši maksimumu. Atsākoties treniņiem, pilnā sastāvā vēl neesam bijuši kopā.

Cik spēļu jau esat aizvadījuši?

J.J.: Šī bija ceturta. Pirmo uz-

varējām, pēc tam trīs zāģīši. Bet galvenais ir izbaudīt pašu spēli – visi esam amatieri, kuri ikdienā strādā un ir ģimenes cilvēki. Pērn gribējām startēt, bet pandēmijas dēļ nesanāca. Šosezon atkal bija pārtraukums. Tagad svarīgākais ir izbaudīt to, ka varam spēlēt.

K.G.: Spēlētājam savam priekam un skatītājiem. Gribam, lai volejbols Kuldīgā paliek. Nav mums mērķa cīnīties par iekļūšanu Baltijas līgā.

J.J.: Tie, kas šeit esam, gribam spēlēt volejbolu. Komandai piesaistīti arī sporta skolas audzēkņi – viņiem tā ir papildu motivācija. Kuldīgai augstākajā līgā jau ir telpu futbola komanda, arī florbolisti spēlē augstā līmenī. Nav mums tik daudz investoru, lai vēl volejbolā startētu augstākajā līgā. Zināmas finanses prasa arī šī līga.

Vai šosezon tajā ir pārmaiņas?

J.J.: To tagad organizē federācijas ārštata organizatori – entuziastu volejbola līga. Tā rīko arī Baltijas līgu. Šosezon spēlē-

jam *Optibet* Latvijas volejbola čempionātā. Kopā startē deviņas komandas: mēs, *Augšdaugava*, *Vecumnieki*, *Limbaži/Murjāņu sporta ģimnāzija*, *Aizpute*, *Ozolnieki*, *Ventspils*, *Rīgas Tehniskā universitāte* un *Rīgas volejbola skola*.

K.G.: Komandas izspēlēs Latvijas čempionātu, pēc tam savā starpā sacentīsies četras labākās. Un pēc tam tās vēl spēlēs lielajā valsts čempionātā kopā ar Baltijas līgas komandām.

J.J.: Pēdējā laikā daudz komandu aiziet uz amatieru sportu, jo tas ir finansiāli izdevīgāk. Bet mēs gribam volejbolu Kuldīgā noturēt pēc iespējas ilgāk. Ir skaidrs: ja beigsim mēs, turpinājuma nebūs. Pēc tam atsākt grūti.

Kāds ir komandas sastāvs?

K.G.: Gandrīz visi esam no Kuldīgas un no novada.

J.J.: Mēs, vecākie spēlētāji, viens otru jau pazīstam vismaz gadus desmit. Toms Prokofjevs no Rīgas pie mums ir vairākas sezonas un par komandu sacīja: „Prieks ne tikai spēlēt laukumā,

bet arī satikties ārpus laukuma. Reizēm var viens otru pavilkt uz zoba, bet komanda ir draudzīga.” Un tā arī ir. Protams, laukumā viens pret otru esam prasīgāki.

K.G.: Pieņemam visus – esam atvērti. Mūsu komanda ir saliedēta.

„Tagad svarīgākais ir izbaudīt to, ka varam spēlēt.”

Vai šosezon ir kāds uzdevums?

K.G.: No katras spēles censties paņemt maksimumu. Virzoties uz priekšu maziem solīšiem, varbūt nokļūsim arī līdz labāko četriniekam. No visām komandām divas varbūt ir galvastesu pārakas, bet pārējās septiņas ir vienā līmenī.

J.J.: Uzdevums ir labi nospēlēt ar tām, kas spēka ziņā ir līdzīgas.

Lailas Liepiņas foto

FLORBOLS

Ceturtais panākums

Latvijas florbola čempionāta 1. līgā *Kuldīga/KNSS* mājas spēle ar 15:3 sagrāvusi vienību *RTU/Rockets 1*.

Mūsējie čempionātā nospēlēja piecas spēles un četrās uzvarēja. Kopvērtējuma tabulā rietumu grupā *Kuldīga* izvirzījies pirmajā vietā. Nākamā spēle izbraukumā – šovakar pret Jelgavas novada komandu *JeNo*.

TELPU FUTBOLS

Divi zaudējumi

Kuldīgas Nikers Latvijas telpu futbola virslīgas čempionātā piedzīvojis divus zaudējumus.

Izbraukumā ar rezultātu 0:7 zaudēts klubam *Nikers*, bet pēc tam ar 5:10 – *Jēkabpils lūšiem/Ošukalnam*. Nākamā būs mājas spēle, un 27. novembrī 16.00 *Nikers* *Kuldīgas* hallē uzņems komandu *Petrow/Jelgava*.

FIZISKĀS NODARBES

Turpināsim kustēties!

Nodarbībām jāpiesakās iepriekš.

Pirmdienās

☐ **Rumbā** 17.00 vingrošanu vada trenere Jeļena Miezīte, tālr. 26405549.

☐ **Snēpelē** 18.00 vingrošanu vada trenere Sanita Pujāte, tālr. 29359906.

☐ **Kabilē** 19.00 vingrošanu vada trenere Ilze Druvaskalna, tālr. 26568767.

☐ **Gudeniekos** 19.00 vingrošanu vada trenere Linda Vainovska, tālr. 26100344.

Otrdienās

☐ **Pelčos** 18.00, **Turlavā** 19.30 vingrošanu vada trenere Malda Ruņeniece, tālr. 29449383.

Trešdienās

☐ **Padurē** 17.00 vingrošanu vada trenere Malda Ruņeniece, tālr. 29449383.

☐ **Vilgālē** 18.00 vingrošanu vada trenere Sanita Pujāte, tālr. 29359906.

☐ **Gudeniekos** 19.15 vingrošanu vada trenere Linda Vainovska, tālr. 26100344.

☐ **Skrundā** 18.00 klātienē un tiešsaistē vingrošanu vada trenere Anda Brūdere, tālr. 26161749.

Ceturtdienās

☐ **Vārmē** 19.00 vingrošanu vada trenere Ilze Druvaskalna, tālr. 26568767.

Ceturtdienās un sestdienās

☐ **Kuldīgā** ceturtdienās 18.15 un sestdienās 10.00 nūjošanu vada trenere Jeļena Miezīte, tālr. 26405549.

SPORTA KALENDĀRS

NOVEMBRĪ

27.XI 16.00 *Kuldīgas* hallē (Piltenes ielā 25) – virslīgas čempionāta spēle TELPU FUTBOLĀ: *Nikers* – *Petrow/Jelgava*.

28.XI 12.00 *Kuldīgas* hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas čempionāta spēle FLORBOLĀ 2. līgā: *Vārme* – *Kurši*.

DECEMBRĪ

4.XII 11.00 Nīkrāces atpūtas centrā – sacensības NOVUSĀ *Nīkrāces kauss*.

27.XII *Kuldīgā*, sporta skolas pagalmā Kalna ielā 6, – pasākums GADA BALVA SPORTĀ: 16.00 pašvaldība godinās jauniešus, 19.00 – pieaugušos.

FIZIOTERAPEĪTA PADOMS

Rīta rosme – darbīgam dienas cēlienam

„Tā ir ikdienā vēlama un ieviešama nodarbe, lai varētu vieglāk atmesties, sagatavoties un noskaņoties dienai,” uzsver fizioterapeite Vineta Baukše.

No rīta gultā vajadzīgi vingrinājumi, lai ķermeni sagatavotu vertikālam stāvoklim. Ar pareizām kustībām pieceloties, neizprovocēsim muguras un kakla sāpes. Svarīgi, lai piecelšanās būtu nesteidzīga, domīga. Nevajadzētu to darīt ļoti strauji. Steiga – lielākais drauds.

Guļus stāvoklī, acis vēl nav atvērtas. Vispirms elpošanas vingrinājums. Ielpa – vēders paceļas augšā, izelpa – saplok. Šādi atkārto trīs četras reizes.

Guļot pievelk sev klāt vienu plecu, tad otru. Ja mugura ļauj, var izstiepties visā garumā. Lēnām izstaipa kājas no astoņām līdz desmit reizēm.

Pēdas un plaukstu lēnām izkustina, izapļo gan uz vienu, gan otru pusi. Atkārto no sešām līdz desmit reizēm.

Pievelk klāt vienu celi, tad otru. Izstiepj un atkal pievelk sev klāt. Pēc tam abus ceļus kopā izapļo. Atkārto astoņas desmit reizes.

Sēžot noapaļo un iztaisno muguru. Pēc tam to lēnām iekustina, virzoties uz sāniem gan uz vienu, gan otru pusi. Lēnām pārnēsot svaru uz kājām, ceļamies augšā. Piemēram, turot zobus, ar pēdīnām var kustēties augšup un lejup vai arī stāvēt uz vienas un pēc tam uz otras kājas.

Lēnām pagriežas uz sāniem. Kājas pārļaiž pāri gultas malai, atbalstoties uz rokas, un sāniski lēnām pieceļamies sēdus.

Lailas Liepiņas foto

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet

e-pastā:

intajansone@kurzemnieks.lv!

PASĀKUMI

KULDĪGĀ

Novada muzejs atvērts (uzrādot Covid-19 sertifikātu): otrdienās 12.00–18.00, no trešdienas līdz svētdienai 10.00–18.00.

Izstāde *Valdziņu pa valdziņam* tikko atklāta un būs līdz 6. martam. Tā veltīta rokdarbu kopas *Čaupe* desmit gadu jubilejai. Muzeja speciāliste Liene Zotova norāda, ka epidemioloģiskās situācijas dēļ rokdarbnieču tikšanās ar publiku nav varēts noorganizēt. Taču prieks, ka beidzot realizēta jau pirms kāda laika briedusi ideja par izstādi. Kopas vēstures stāstu papildina krāšņākie darbi. „Katrs ir neatkārtojams un radīts ar mīlestību,” uzsver L.Zotova. „Turklāt esam padomājuši, lai ikviens var līdzdarboties un izziņāt rokdarbu maģiju.” *Čaupē* pašlaik piedalās 33 rokdarbnieces. Viņas apguvušas dažādus rokdarbus un tehnikas, tomēr sirdij tuvākā esot adīšana. Saadīts ļoti daudz – gan latviešu etnogrāfiskie dūraiņi un zeķes, gan darbi ar igauņu, lietuviešu, slāvu, islandiešu un norvēģu rakstiem. Tāpat ir Fēru, Ālandu un Aranū salu tradicionālie adījumi, cepures, šalles, džemperī, jakas, mauči un pat Adventes vainagi. Dalībnieces labprāt pamācot gan iesācējas, gan pieredzējušas adītājas no mūsu valsts, Japānas, Nigērijas, ASV, Lielbritānijas, Somijas, Zviedrijas, Islandes un citām zemēm.

Galvenajā bibliotēkā visi pakalpojumi pieejami reģistrētiem lietotājiem zaļajā režīmā. Var piekļūt datoriem, piesakoties pa tālr. 25618263 vai 63350281, maksimālais laiks – 30 minūtes. Bezkontakta grāmatu izsniegšana cilvēkiem bez sertifikāta notiek trīs veidos: rezervējot pa minētajiem telefoniem un vienojoties par laiku, kad saņemt pie bibliotēkas, e-pastā (biblioteka@kuldiga.lv) rakstot vēstuli ar grāmatu nosaukumiem vai reģistrējoties vietnes www.biblio.kuldiga.lv sadaļā *Mana bibliotēka*. Joprojām pieejami visi attālinātie pakalpojumi. Iestāde atvērta darbdienās 9.00–18.00, sestdienās 10.00–16.00.

Vēl novembrī 1. stāvā ir literatūras izstādes *Nav skaistākas zemes par Latviju manu un Ja tu zinātu, cik vientulība auksta, tu atvērtu man savas durvis un uzvārtu man karstu aveņu tēju* (rakstniecei Dainai Avotiņai – 95). 2. stāvā – Rolfa Vitala gleznoto ģerboņu izstāde *Izraēla* un atmiņu, pārdomu, dzīvesstāstu literatūras ekspozīcija *Ar cerību par Latviju*.

Mākslinieku rezidences galerijā (tikai zvanot pa tālr. 29638612) un **Mākslas namā** līdz 30.XII Kristapa Kalna un Sarmītes Māliņas fotogrāfiju un objektu izstāde *Tagad ir visu laiku*.

Kultūras centrā

3.XII 19.00 koncerts *Satikt Čaku* (pārceļts no 29.X, iegādātās biļetes derīgas): Jāņa Lūsēna dziesmas, mūzika nebijušām kinofilmām un sarunas. Zigfrīds Muktupāvels (balss, vijole), Jānis Straziņš (balss), trio: J.Lūsēns seniors (klavieres), J.Lūsēns juniors (basģitāra), Harijs Gūtmanis (sitamie instrumenti).

6.XII 19.00 baroka operteātra *Collegium Musicum Riga* uzvedums – Antonio Sartorio opera *Orfejs*. Sopranī Ilze Grēvele-Skarai-

ne, Monta Martinsone, Ieva Sumeja, Anete Viļuma, Rūta Vosilūte, Simona Jocevičūte, mecosoprāns Silvija Sūna, tenors Ansis Bētiņš, basi Edgars Skarbulis, Krišs Pozemkovskis. Piedalās baroka deju grupa Gunas Ezermales vadībā. Diriģents Māris Kupčs. Uz 30.X atcelto izrādi iegādātās biļetes ir derīgas.

ALSUNGĀ

Pie kultūras nama svētdienās 12.00–16.00 suitu ielu tirdzniecība.

ĒDOLĒ

Kultūras namā ēdolnieki aicināti piedalīties fotoizstādē *Mana māja, mana sēta, mana pils*.

SNĒPELĒ

Muižas logos iedzīvotāju fotogrāfiju izstāde *Kā es gāju rudenī lūkoties*.

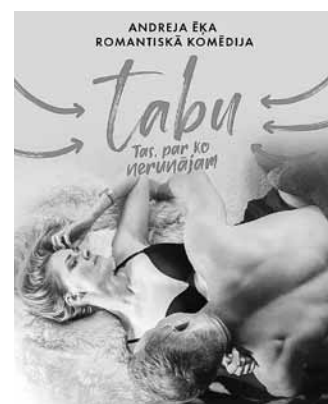
PADURĒ

Pagasta feisbuka lapā 27.XI 20.00 tiešsaistē Kurzemes dīdžeju konkurss. Piedalās LB, Mr. RoughBoy, Salmz, Ego Jako, Dee Key, Sandee. Tas notiek 18. gadu, bet šoreiz neierastā formā. Apmeklētāji varēs darboties kā žūrija (nospiest *Patīk* zem konkrētā seta). Katram dīdžejam dota pusstunda, lai parādītu prasmi uzrunāt, iekustināt, izdancināt, radīt mājas ballītes atmosfēru.

Apkopojusi Daina Tāfelberga

KINOZĀLĒ

LATVIJAS FILMAS

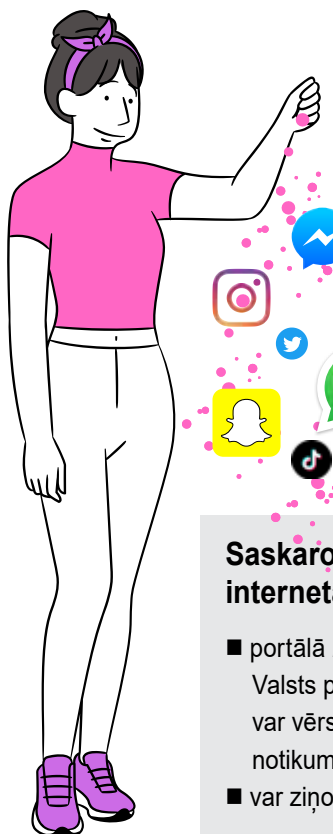
26.XI 16.30, 28.XI 14.00, 30.XI 17.10 un 19.20 režisora Andreja Ēka jaunā **romantiskā komēdija *Tabu***. Pieci mīļoši pāri meklē jaunas emocijas. Viņiem viss kārtībā – ir mīlestība, uzticība, cieņa. Bet ir arī kāda vēlme, par ko skaļi nemēdz runāt.

CITAS FILMAS

26.XI 18.30, 28.XI 16.10, 1.XII 16.30, 2.XII 18.40 **asa sižeta zinātniskās fantastikas filma *Mūžīgie*** (ASV). Mūžīgie ir ģenētiski uzlabotas pārcilvēku rases pārstāvji, kuri slepus apdzīvo Zemi. Eksperimentā radīti pirms miljoniem gadu, viņi apveltīti ar superspējām un jau tūkstošiem gadu aizstāv cilvēkus no monstrozajiem deviantiem. Taču notikumi, kurus aizsāka Tanosa ierašanās, beidzot likusi viņiem sevi atklāt un stāties pretī jaunam pārbaudījumam.

DROŠĪBA

Bērnu aizsardzībai no seksuālas vardarbības

Šonedēļ notika Eiropas diena bērnu aizsardzībai no seksuālas vardarbības. Valsts policijas prakse liecina, ka aizvien tieši internetā notiek noziedzīgi nodarījumi pret bērnu un pusaudžu tikumību un dzimumneaizskaramību.

Tas skaidrojams gan ar interneta satura pieejamību, gan informācijas tehnoloģiju lietošanas paradumiem. Tiesībsargājošās iestādes aicina vecākus izglītēt atvases par drošu interneta lietošanu un radīt ģimenē uzticības pilnas attiecības, lai bērns nebaidītos krīzes situācijā vērsties

pie pieaugušajiem.

Internetā dzimumnoziedzumu izpausmes veidi ir nemainīgi, piemēram, seksuāla satura saziņa vai video un fotoattēlu apmaiņa. Nereti bērns neapzinās rīcības sekas. Kailfoto publicēšana, sākotnēji nevainīga un romantiska sarakste vai provokatīvu materiālu sūtīšana ar domu, ka tas ir tikai joks, var tomēr izvērsties nopietnāk par izklaidi. „Valsts policijas prakse liecina, ka nepilngadīgie mēdz ne vien kļūt par izspiešanas upuriem, bet, nosūtot aizliegtu saturu, noziegumu arī izdara paši. Vecākiem jābūt modriem un jāinteresējas par bērnu gaitām ne tikai fiziskajā pasaulē, bet arī internetā, lai neapdomīga rīcība neradītu neatgriezeniskas sekas līdz pat at-

bildībai likuma priekšā,” skaidro preventīvas vadības nodaļas priekšnieks Andis Rinkevics.

Psiholoģijas doktore Dace Landmane uzsver: ja bērns lūdz palīdzību, tad viņa pašsajūtas uzlabošanā un pieredzes izziņāšanā tieši vecāku, tuvinieku vai uzticības personu rīcība ir visbūtiskākā. „Nosodījums tikai palielinās vainas izjūtu un nevēlēšanos savā pieredzē dalīties, savukārt bailes, kaunu un vainas izjūtu mazinās atbalsts,” stāsta D.Landmane.

Organizācijas *Drošsinternets.lv* vadītāja Maija Katkovska stāsta: „Viedierīces bērniem iegādājas vecāki, nevis skola vai tiesībsargājošās iestādes. Palaižot bērnus uz ielas, vecāki izstāsta, pie kādas gaismas luksoforā drīkst to šķērsot. Tieši

Izglītojoši materiāli:
www.manadrosiba.lv.

tāpat, ja iedevāt bērnam tālrūni ar interneta pieslēgumu, izstāstiet par riskiem! Ļoti ticams, ka jūsu bērns agri vai vēlū reģistrēsies sociālajos tīklos, spēlēs tiešsaistes spēles un apmeklēs tādas lapas, par kuru eksistenci jums nav ne jausmas. Iespējams, saskarsies ar kaitīgu vai pat nelegālu saturu. Esiet blakus, runājiet par privātumu internetā, saziņu ar svešiem cilvēkiem, par maksas spēļu lejuplādēšanu, kibermobingu un citām riskantām un nepatīkamām situācijām, ar kurām bērns var tiešsaistē saskarties.”

Saskaroties ar noziegumu internetā:

- portālā Latvija.lv jāraksta iesniegums Valsts policijai, var vērsties tuvākajā iecirknī vai arī notikuma brīdī zvanīt pa tālr. 110;
- var ziņot vietnē Drošsinternets.lv.

PĀRDOD

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un noteksisistēmas no ražotāja. Cena: no 6,50 EUR/m². Tāl. 20211377.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tāl. 29142702.

UZKARES TEHNIKAS izpārdošana – divkorpusu arklis, sējmašīna, pļaujmašīna, čehu motobloks ar piekabi un pļaujmašīnu. Tāl. 29487265.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briķetes (165 EUR/paletes), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (70 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tāl. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 168 eiro par paleti. Tāl. 20331463.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 27885688.

MALKU maisos, kravās. Tāl. 26544462.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumam **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tāl. 29249578.

Sausu alkšņu **MALKU**. Tāl. 26383529.

Skaldītu **MALKU** krāmētā veidā, ātra piegāde. Kravas cena: 120 EUR par trīs steriem. Tāl. 25607959.

Skaldītu un kluču **MALKU** krāmētā veidā, piegādi nodrošina. Tāl. 26632732.

Ziedu **MEDU** – 3 l/18 EUR, bišu maizi – 0,5 kg/16 EUR. Tāl. 22163980.

Svaigu **CŪKGAĻU** (svilinātu), min. daudzums: 1/4 (20 kg), 2,80 EUR/kg. Bezmaksas piegāde. Tāl. 28890462.

VĒLAS ĪRĒT

Vēlas īrēt vienistabas **DZĪVOKLI** ar daļējām ērtībām. Tāl. 26606649.

PĒRK

LAUKU VIENSĒTU. Tāl. 22099063.

Ģimene pērk **MĀJU** vai **DZĪVOKLI**. Tāl. 28244641.

Vēlos iegādāties **NEKUSTAMO ĪPAŠUMU**, arī bez remonta. Iegādāšos uzreiz. Tāl. 24942347.

Vienistabas **DZĪVOKLI**. Tāl. 29554634.

AUTOMAŠĪNAS. Tāl. 28679476.

KOMBAINU *Jeņisej, Niņa*. Tāl. 26610150.

TRAKTORU *T150-K, Karpatec-Pea*. Tāl. 25650875.

Vecu padomju lauku **TEHNISKO PASI** motocikliem *Iž-350, Iž-49, M1A, M-72, K-750, MT-9, MT-10, MSU, Zundapp, DKW, BMW*. Tāl. 25566059.

Pērku **MEŽUS**, cirsma, jaunaudzis, izcirstus meža īpašumus, arī mežu īpašumus ar liegumiem. Tāl. 26844259.

MEŽUS, cirsma, malku. Tāl. 26544462.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk gaļas šķirnes krustojuma bulļus, teles eksportam. Liellopus, jaunlopus, teļus, jērus, zirgus kaušanai. Kautsvārā, dzīvsvārā. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Bioloģiem augstākās cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tāl. 20238990.

Briežu **RAGUS**, brauc pakāj. Tāl. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tāl. 22728888.

Rīgas porcelāna rūpnīcas **SERVĪZES**. Tāl. 29954171.

Muzeja papildināšanai **SENAS LIETAS** – lielus grozus, lielas vīna pudeles, koka soliņus, darba instrumentus, lielas skārda vannas, traukus un citus ikdienas priekšmetus. Tāl. 29247670.

KOLEKCIONĀRS pērk savai kolekcijai vecas grāmatas, kartītes un fotogrāfijas. Tāl. 25370706.

DAŽĀDI

KOKA terases un piebūves. Būvniecība un remonts. Tāl. 29190120.

TELPU REMONTDARBI, demontāža, būvgružu aizvešana, materiālu piegāde. Tāl. 22407371.

Ēku **SILTINĀŠANA** ar bermo vati, aizpildām gaisa spraugas. Tāl. 25624247.

ZIEMAS RIEPAS (par viszemākajām cenām Kuldīgā) un montāža, arī sestdienās. Tāl. 26669624.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsma dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tāl. 25731315.

Ātri un lēti ierīkojam **DZIĻURBUMUS**. Tāl. 29605105, 28205914.

LĪDZJŪTĪBAS

*Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliņi iztecēti,
Lai nu mīļi Zemes māte
Pārklāj savu sēgenīti.*

/T.dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Robertam, vecmāmiņu smilšu kalniņā pavadot.

Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas 5.a klase un audzinātāja

*Bet reizēm, kaut grūti to saprast,
Viss vienā mirklī var irt.*

/Z. Purvs./

Izsakām līdzjūtību Inārai, dzīves draugu BENUKU mūžībā pavadot.

Inta un Juris

*Lai balta saule,
Zaļa zāle
Un viegla zeme
Smiltājā.*

/V.Kokle-Līviņa./

Līdzjūtība Inārai.

Deju grupa Madaras

*Uzpūš vējš un pārrauj sveces mūžu,
Aust diena un pārrauj zvaigznes
mūžu,
Krīt zvaigzne un pārrauj cilvēka
mūžu.*

/M.Bičuka./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību ARTA EGLES piederīgajiem.

VPDK Bandava

Es būšu visur...

*Kā rasa ziedos,
Kā smarža kokos,
Kā vēsma baltās ābelēs.*

/A.Eglītis./

Mīļo Sarmīt, mūsu visdziļākā līdzjūtība, ARTI mūžības ceļā pavadot.

Pirts skolas kolēģi

*Nāks vasara, un ziedēs jauni ziedi,
Tik tu nekad vairs nebūsi ar mums.*

/B.Saulītis./

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem un draugiem, ARTI EGLI mūžībā pavadot.

SDK Kuldīdznieks

*Pārtrūka dzīvības stīga,
Aplusa vārdi un balss.*

/L.Sāgameža-Nāgele./

Izsakām līdzjūtību visai Lezdkalnu ģimenei, ZINTU LILIJU mūžībā pavadot.

Rita, Vaira, Jānis, Juris

*Pārtrūka dzīve kā gājputnu dziesma,
Sirdī šīs dziesmas atbalss sāp.*

/Z.Purvs./

Izsakām līdzjūtību Dacei un tuviniekiem, no mīļa cilvēka atvadoties.

Raita, Melita

*Vēl siltums paliks, paliks vēl aiz
tevis,*

Un atmiņas kā maza saule degs.

/P.Priede./

Skumjās esam ar tevi, Sandriņ, no māmiņas atvadoties. Līdzjūtība tev un taviem mīļajiem.

SIA KLZ kolēģi

*Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.*

/O.Lisovska./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību JELENAS ŠĒNĪNAS tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.

SIA Kuldīgas maizes ceptuve kolektīvs

Mani sapņi paliek bērnos:

Tālāk būs jau viņu ceļš.

/J.Silazars./

Lienīt, izsakām visdziļāko līdzjūtību jūsu lielajās bēdās. Līdzjūtība tuviniekiem.

Vārmes skolas klasesbiedri

*Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņās būs.*

/S.Kaldupe./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Māritei Meirei, mīļo māsu zaudējot.

Skrundas VSAC kolektīvs

*Rokām, kuras vienmēr prata
Tik daudz veikt un padarīt,
Atpūtu ļauj vēlēt vieglu,
Ļauj tām paldies pasacīt.*

/J.Sirmbārdis./

Laiks apstājās ar skarbu piesitienu 2021. gada 22. novembrī.

Dzīlās sērās paziņojam, ka aizsaules ceļos devusies mūsu mīļā mamma, omīte

RUTA SOKOLOVSKA.

Atvadīšanās no Rutas

27. novembrī 12.00

Kalnbirzes kapos.

Sērojošie piederīgie

PĒRKAM

*Augošu koku cirsma
un sortimentus pie ceļa*

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29150470, 67804343
www.metsaforest.com/lv

KASIERĪTE INFORMĒ

1. decembrī plkst. 19.00
Dailes teātra izrāde

TESTOSTERONS

APMEKLĒTĀJU IEVĒRĪBAI:

pasākumi teātra namā JŪRAS VĀRTI notiek "zaļajā režīmā"!

Bijetes visās "Biļešu Paradize" kasēs, kā arī www.bilesuparadize.lv

Info: +371 25773303, www.jurasvarti.lv

Kurzemnieka elektroniskās versijas lasītājiem!

Tehnisku iemeslu dēļ **DECEMBRĪ Kurzemnieka e-versiju** pa atsevišķiem numuriem **NEVARĒS IEGĀDĀTIES.**

Ja vēlaties to abonēt 30 dienām, lūdzam atsūtīt vēstuli e-pastā: sludinajumi@kurzemnieks.lv, norādot savu vārdu, uzvārdu, e-pasta adresi, kurā saņemt laikrakstu, un tālruna numuru. Mēs jums nosūtīsim informāciju par maksājumu.

Atvainojamies par pagaidu neērtībām!

VĀRDADIENAS

No 28. novembra līdz 4. decembrim
 28. Rita (6356), Vita (3929), Olīta (793)
 29. Ignats (152), Virgīnija (108)
 30. Andrievs (22), Andrejs (20601), Andris (19123)
 1. Arnolds (1511), Emanuels (75)
 2. Meta (96), Sniedze (195)
 3. Evija (3626), Raita (227), Jogīta (141)
 4. Baiba (6455), Barbara (107), Barba (26)
 5. Sabīne (2447), Sarma (469), Klaudijs (7)
 Populārākie: **Andrejs un Baiba.**

Prieks par tik skanīgu!

Rita Kunga, Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja:
 – Es savu vārdu ieguvu, pateicoties tētim. Viņam ļoti patika Adas Neretnieces 1957. gadā uzņemtā filma *Rita*, kurā galvenā varone, drosmīga desmitgadniece, slepus aprūpē 2. pasaules kara gūstekņus. Toreiz mamma piekrita: ja būs meita, nosauks par Ritu. Paldies vecākiem par šādu izvēli – esmu priecīga par tik skanīgu vārdu un citu neesmu vēlējusies. Īpašas iesaukas nav bijušas, taču vairākus gadus pati sevi esmu nodēvējusi par Ritku, vārdā iekļaujot arī uzvārda pirmo burtu. Atceros – bērnībā daži draugi bieži skaitīja pantiņu: „Rita krita ezerā, pile knāba vēderā.” Citi nereti dziedāja viņiem vien zināmā melnīnā: „Čita, Rita, Čita, Margarita.” Dažreiz aizdomājos par vārda nozīmi un izcelsmi. Izrādās, tas ir saīsinājums no Margaritas, kas grieķu valodā nozīmē *pērle*. Nereti sevi salīdzinu ar Jāņa Poruka pērļu zvejnieku, kurš apgalvo: „Tomēr pasaulē ir draugi, kuru sirdis ir pērles. Zvejo šīs pērles!” Priecājos, ka kādam esmu sirdsdraugs un ka mani ieskauj sirdssilti cilvēki, kuri mīļi saka: „Rita, Ritucīt, Ritīn!”

JOKS

Slimnīcas palātā iet ārsts un dzird kādu pacientu, kuram ļoti augsta temperatūra, runājam ar sievu:
 – Tu, mana skaistule! Mana gudriniece! Mans dārgums! Mana mīļotā! Pati lieliskākā pasaulē!
 Ārsts vērsas pie sievas:
 – Vai viņš jau sen tā sāka murgot?

Lāzermedicīnas klinika
Kuldīgas Veselības centrā,
 Ventspils ielā 12,
proktologa un vēnu ārsta pieņemšana
trešdien, 1. decembrī.
 Pieņems Dr. Mauriņa
 Lāzermedicīnas klīnikas
ĶIRURGS,
FLEBOLOGS,
PROKTOLOGS
Dr. INTS BRUŅENIEKS.

Iepriekšēja pieteikšanās
 ārsta maksas konsultācijai
 pa tālruni: 67374747.
 Ar klīnikas privilēģiju karti
 pieņemšanai **ATLAIDE!**

Uzņēmums SIA Kuldīgas komunālie pakalpojumi,
 reģ. nr. 56103000221,
 piedāvā darbu **CELTNIEKAM.**

- Darba pienākumos ir veikt celtniecības remontdarbus, betonēšanas, mūrēšanas, apmešanas, flīzēšanas, namdara un jumīka darbus, ēku konstrukcijas montāžas darbus, pašvaldības īpašumā esošo objektu atbrīvošanu no nevajadzīgām mantām, ūdens skaitītāju rādītāju nolaišanu un reģistrēšanu, nodrošināt avārijas dienestu pēc maiņu grafika.
- Uzņēmums piedāvā stabilu pamatalgu no 820 līdz 960 EUR mēnesī (bruto), t.i., stundas tarifa likme – 5,23 EUR, sociālās garantijas, ilgtermiņa sadarbības iespējas, veselības apdrošināšanu, darba apģērbu, instrumentus, kā arī piemaksas par virsstundu darbu, papildu pienākumu veikšanu.

CV un sertifikātu nosūtīt līdz 5. decembrim e-pastā:
 kristine.gravniece@kuldiga.lv vai nogādāt Pilsētas laukumā 2,
 Kuldīgā, pasta kastē pie klientu apkalpošanas zāles.
 Tālrunis informācijai 26771586. Stāk par vakanci: www.kkp.lv.

SIA Kuldīgas komunālie pakalpojumi,
 reģ. nr. 56103000221,
uz nenoteiktu laiku aicina darbā
NAMU APSAIMNIEKOTĀJU.

Galvenie darba pienākumi:

- uzraudzīt namu tehnisko apkopju un remonta darbu grafiku izpildi;
- gatavot plānoto izdevumu tāmes nākamajam pārskata periodam;
- veikt saņemto rēķinu kontēšanu apsaimniekojamo māju izdevumu bilancēs atbilstoši izdevumu pozīcijām;
- organizēt nekustamā īpašuma uzturēšanu, sanitāro apkopi un labiekārtošanu;
- organizēt un vadīt apsaimniekojamo māju iedzīvotāju kopsapulces;
- konsultēt klientus nekustamā īpašuma apsaimniekošanas jautājumos.

Prasības kandidātiem:

- augstākā vai speciālā izglītība;
- vēlams namu pārvaldnieka kvalifikācija;
- vēlamas priekšzināšanas par būvniecības un apsaimniekošanas jomām un tās reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem;
- B kategorijas autovadītāja apliecība;
- spēja pieņemt lēmumus;
- vēlme sasniegt rezultātu;
- precizitāte un augsta atbildības izjūta;
- teicamas komunikācijas, sadarbības prasmes un organizatora spējas;
- augsta stresa noturība;
- labas datorprasmes un vēlams iemaņas darbā ar programmu *Horizon*;
- Covid-19 vakcinācijas sertifikāts.

Uzņēmums piedāvā:

- ilgtermiņa sadarbības iespējas;
- atalgojumu no 887 līdz 970 eiro (bruto), sociālās garantijas, kā arī piemaksas par virsstundu darbu, papildu pienākumu veikšanu, finansiālu dāvanu apaļā jubilejā u.c.;
- veselības apdrošināšanu.

Pretendentem jāiesniedz:
 izglītības dokumentu un sertifikāta kopijas, CV un motivācijas vēstule.
Dokumentus iesniegt līdz 2021. gada 5. decembrim e-pastā:
 kristine.gravniece@kuldiga.lv vai klātienē – Pilsētas laukumā 2,
 pasta kastē blakus klientu apkalpošanas zālei.
 Tālrunis informācijai 26771586.

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
 Tālrunis 63324881.

VIKA SIA «Vika Wood»
kokzāģētava PĒRK
egles un priedes zāģbaļķus.

Sīkāka informācija pa tālruni **26443376.**
 Papildu informācija www.vikawood.lv.

LAIKA PROGNOZE

Te siltāk, te aukstāk

Šis rudens meteorologu skatījumā jau iepriekš salīdzināts ar amerikāņu kalniņiem – tāda būs arī novembra nogale. Laika apstākļi turpinās būt mainīgi, jo atrodamies siltā un aukstā gaisa tuvumā. Tikko piedzīvojām pāris dienu un pirmo sniegu. Turklāt uzsnīga visā Latvijā, visvairāk – Rūjienā (3 cm), bet arī rietumu daļā baltā sedziņa bija redzama. Trešdien ziemīgās noskaņas nokausēja siltāks gaiss un lietūs lāses. Brīvdienas pienākušas ar temperatūru mazliet virs klimatiskās normas un ar nokrišņiem, bet svētdien Skandināvijā no jauna veidosies auksta gaisa masa, kas var ietekmēt arī mūs. Tā kā gaidāmi nokrišņi, tiem, kas vēl tikai domā doties uz

mežu pēc materiāliem Adventes vainagam, jāatgādina vecum vecais teiciens, ka nav sliktu laika apstākļu – ir tikai nepiemērots apģērbs. Īpaši jādomā par apaviem, jo arī nokrišņu daudzums ir virs normas un daudzviet uz laukiem izveidojušās lielas peļķes, mežos pielījuši grāvji. Novembrī mēdz saukt par gada tumšāko mēnesi. Pirmajā Adventē sākas Ziemassvētku gaidīšana, un daudziem turpmākās nedēļas vairāk saistās ar gaismas atgriešanos burtiskā nozīmē. Proti, ziemas saulgriežos (šogad 21. decembrī 17.59) sākas astronomiskā ziema. Tas ir gada pats tumšākais brīdis un īsākā diena. Tad sākas saules atgriešanās. Kādu brīdi acīmredzamu izmaiņu šī debesu spē-

dekļa uzlēkšanā un norietēšanā gan nebūs. Kristīgajos Ziemassvētkos, 24. decembrī, saule tikai norietēs kādu minūti vēlāk, bet agrāk pamazītēm sāks parādīties pēc 1. janvāra. Sestdien un svētdien Viduskurzemē būs nedaudz virs nulles, naktī pāris grādu zem tās. Ik pa laikam nokrišņi: ziemeļu pusē vairāk slapja sniega veidā, bet Saldus virzienā, kur gaiss nedaudz aukstāks un debesis brīžiem skaidrosies, sniegs var būt noturīgāks. Lēns Z/ZA vējiņš, brāznās līdz 6 m/s. Nedēļas sākumā temperatūra būtiski virs nulles nepakāpsies, naktīs noslīdēs līdz –3. Otrdien austreni nomainīs tāpat lēns rietenis, pēc tam vējš iegriezīsies no dienvidiem.
Daina Täfelberga

SIA „STILLS”
PĒRK ZĀĢBAĻĶUS
 diametrā no 24cm.

Ozola:
 A. kl. no 210-330 eur/m3;
 1. šķ. no 180-230 eur/m3;
 2. šķ. no 120-140 eur/m3.

Oša:
 A. kl. no 150-210 eur/m3;
 1. šķ. no 100-150 eur/m3.

Tālr.: 29334955,
29463811.

„Kurzemnieku”
decembrim var abonēt

vēl šodien (26. novembrī):

- » pastā,
- » pie pastniekiem,
- » redakcijā un www.abone.pasts.lv (ietaupot 1,50 eiro).

Laikraksta *Kurzemnieks* redakcija klientus klātienē apkalpo katru darbdienu no 9.00 līdz 12.00.